

PR.SB.02 BAŞVURU DEĞERLENDİRME ve SÖZLEŞME PROSEDÜRÜ

A) DOKÜMAN ONAYLARI

No	Açıklama	Aksiyon	Onaylayan	Tarih
1	Doküman onaylandı	Onay	Sevda Büyükbaltacı	11.09.2025
2	Çeviri onaylandı	Onay	Zeynep Yaprak Yanıker	11.09.2025
3	Çeviri onaylandı	Onay	Zeynep Yaprak Yanıker	09.09.2025

B) REVİZYON GEÇMİŞİ

No	Tanım	Sebeup	Onay Tarihi	Yayın Tarihi
23	OIC/SMIIC 4:2018 standardı kapsamına uygun olarak süreçler tanımlanmış, L kategorisine ürün eklenmiştir.	kapsam genişletme	11.09.2025	11.09.2025
22	ISO 27006-1:2024 versiyonunda yapılan güncellemeye dayanarak adam gün hesapları tablolarındaki değişiklikler yapılmıştır. madde 8.5.7 BGYS tetkik süresi hesaplama kısmındaki Tablo1, Tablo2, Tablo 3 ve Tablo 4 güncellenmiştir. resim olarak eklendiği için kırmızıyla işaretlenmemiştir.	ISO 27006-1:2024 Revizyon	03.06.2025	03.06.2025
21	Prosedürdeki 8.5.4 maddesi ; kategori kodları ,adam gün denetim süresi belirleme tablosu ISO 22003-1:2022 geçiş dokümanındaki EK A ve EK B gerekliliklerine göre revize edilmiştir.	Revizyon	23.12.2024	23.12.2024
20	Ücret tarifesinin güncellenmesi	Ücret tarifesinin güncellenmesi	15.02.2024	15.02.2024
19	Helal gözetim tetkik süresi çok yüksek risk kategorisinde 6 aydan 12 aya çıkarılmıştır.	helal belgelendirme gözetim süresi	29.09.2023	29.09.2023
18	Müşteri memnuniyet yönetim sistemi ile ilgili tetkik süreleri tanımlanmıştır.	iyileştirme	10.04.2023	10.04.2023
17	IQMemo programına aktarım yapılmıştır.	Yeni programa geçiş	02.02.2023	02.02.2023

Amaç ve Kapsam

5.1.Amaç

Bu prosedürün amacı, yönetim sistemlerinin belgelendirilmesi amacı ile yapılan başvuruların ya da ulaşan taleplerin doğru ve hızlı bir şekilde karşılanmasını sağlamak, hizmet taleplerinin sektör, kapsam, firma özel istekleri, coğrafi konumu, ulaşılabilirliği ve kaynak gereksinimleri açısından incelenerek tekliflerin hazırlanmasına ilişkin prensipleri belirlemektir.

5.2.Kapsam

Bu prosedür, Yönetim Sistemi Belgelendirme faaliyetlerine ilişkin belgelendirme, belge yenileme, kapsam genişletme, kapsam daraltma veya transfer amacı ile belge almak için ulaşan taleplerin karşılanması ve sözleşmeye dönüşmesi sürecinde yapılan çalışmaların tamamını kapsar. ISO 13485 Medikal Kalite Yönetim Sistemi denetimleri bu prosedürün kapsamı dışındadır.

6.Tanımlar

Yönetim Sistemi: Kalite, Çevre, Enerji, İş Sağlığı ve Güvenliği, Müşteri Memnuniyeti, Bilgi Güvenliği ve Helal Gıda Güvenliği Yönetim sistemlerinden biri.

KYS: Kalite Yönetim Sistemi

ÇYS: Çevre Yönetim Sistemi

GGYS: Gıda Güvenliği Yönetim Sistemi

MMYS: Müşteri Memnuniyeti Yönetim Sistem

ISGYS: İş Sağlığı ve Güvenliği Yönetim Sistemi

EnYS: Enerji Yönetim Sistemi

BGYS: Bilgi Güvenliği Yönetim Sistemi

ISYS: İş Sürekliliği Yönetim Sistemi

Uygunluk Değerlendirme Faaliyeti: Bir işlemin sonucu olan, bir ürün, sistem, kişi veya kuruluşla ilgili belirtilmiş gerekliliklerin (belirtilen ihtiyaç veya beklenti) yerine getirildiğinin ispatını sağlayan faaliyeti ifade eder.

Akreditasyon: Uygunluk Değerlendirmesinin bir parçası olup akredite uygunluk değerlendirme kuruluşlarınca verilen rapor ve sertifikalara güven duyulmasını ve itibar edilmesini sağlayan araçtır.

Tetkik: Belgelendirme Hizmetleri için gerçekleştirilen Uygunluk Değerlendirme Faaliyetidir.

Tetkik Ekib Üyesi: Uygunluk Değerlendirme Faaliyeti için görevlendirilen personelleri (Tetkikçi, Teknik Uzman, Gözlemci, Şahit Tetkikçi vb.) ifade eder.

7.Sorumluluklar

Teklif taleplerinin alınması ve aday müşterilerle gerekli iletişimin sağlanması, tekliflerin bilgisayar ortamında yazılmasından, müşteriye gönderilmesinden ve takip edilerek, sonuçlandırılmasından, Planlama ve Operasyon Kooordinatörü, Helal belgelendirme faaliyetlerinde, ürün kategorisi, risk sınıfı, çalışan ve HACCP sayısı gibi tetkik süresine etki eden parametreleri göz önünde bulundurarak, OIC/SMIC 2: 2019 standardında belirlenen tetkik süresi gereksinimleri doğrultusunda, Helal Belgelendirme Teknik Sorumlusu tarafından ilgili belgelendirme kapsamı için tetkik süresi hesaplanır. Teklife konu olan tetkik sürelerinin belirlenmesi ve kaynak gereksinimlerinin değerlendirilmesinden teklife konu standartta Departman Müdürü tarafından görev verilen vasıflı tetkikçiler, Tekliflerin onaylanmasından Departman Müdürü sorumludur.

8. Yöntem

8.1 Taleplerin Alınması

Yönetim sistemleri belgelendirme talepleri müşteriden yazılı olarak alınır. Talep yazısında yer alan bilgilerin yetersiz olması ya da talebin telefonla ulaşması durumunda; sistem belgelendirilmesi için talepte bulunan aday müşteriden firma adı, adresi, tel, faks ile temas kurulan kişinin adı, vb. bilgiler alınarak kayıt edilir ve talep doğrulanır. Aday müşteri tarafından veya müşteriden alınan bilgilere göre FR.SB.01 Belgelendirme Başvuru Formu doldurulur. (FR.SB.01 EK 2 Enerji Yönetim Sistemi Başvuru Form Eki, FR.SB.01 EK 3 Bilgi Güvenliği Yönetim Sistemi Başvuru Form Eki, FR.SB.01 EK 5 Helal Başvuru Form Eki, **FR.SB.01 Ek 6 Kozmetik Ürün ve Hammadde Listesi**) Aday müşteriye teklif verilmesinde bu bilgiler esas alınır.

8.2 Teklif Talebinin Gözden Geçirilmesi

Teklifi hazırlamakla sorumlu personel aday müşterinin yer aldığı ilgili EA sektör kodu ile müşteri ürün, proses ve organizasyonu konusunda bilgi sahibi olmalıdır.

İlgili EA kodu yüksek risk seviyesinde ise zorunlu, orta ve düşük risk seviyesinde ise gereken durumlarda belirlenen koddan atanmış, bir tetkikçi veya teknik uzmandan destek alınır.

Talep edilen belge kapsamına uygun EA sektörünün yanı sıra NACE kod listesinden de sınıfı en az 3 dijital olarak belirlenir.

ISO 22000 Taleplerini gözden geçiren personel ilgili kategoride atanmış bir ISO 22000 tetkikçisinden görüş alır.

Helal Belgelendirme taleplerini gözden geçiren personel ilgili kategoride atanmış bir Helal Belgelendirme tetkikçisinden görüş alır.

ISO 50001 Talepleri gözden geçirilirken ilgili teknik alandan atanmış bir ISO 50001 tetkikçisinden görüş alınır.

BGYS taleplerinin gözden geçirilmesinden sorumlu personel, aday müşterinin Sektör Kodu ile müşteri ürün, proses ve organizasyonu konusunda bilgi sahibi olmalıdır.

Gereken durumlarda belirlenen koddan atanmış, bir tetkikçi veya Teknik uzmandan destek alınır.

BGYS için talep edilen belge kapsamına uygun olarak PR.SB.06 Bilgi Güvenliği İş Türleri ve Uzmanlık Kategorilerinin Sınıflandırılması Prosedürü'nde tanımlanmış Sektör ve sektörünün yanı sıra Uzmanlık Kategorisi belirlenir.

İlgili sorumlu talep içeriğinin tüm soruları kapsayacak biçimde yanıtladığını aşağıdaki konuları esas alarak değerlendirir;

- Firma adı, adres, tel varsa şubelere ilişkin bilgiler,
- Hangi standart kapsamında olduğu
- Ürün ve proseslerin çeşitliliği,
- Entegre yönetim sistemi olup olmadığı,
 - Entegrasyon Seviyesi,
 - Kapsam dışı tutulan faaliyet olup olmadığı, varsa gerekçesinin haklılığı,
 - Başvuru kapsamında yer alan faaliyetlerin yasal mevzuat yönünden uygunluğu ve bu konuda görevlendirilecek uzman olup olmadığı
 - Akreditasyon isteniyorsa yetkilerimiz dahilinde hangi akreditasyon kuruluşunun tercih edildiği,
 - Birden fazla coğrafi bölgede tesis ya da faaliyeti olması durumunda yer, sayı, mesafe, vb. belirlenmesi,
 - Firmanın başka bir kuruluştan belgelendiği durumda belgelendirme kuruluşunun adı, belge türü ve belge geçerlik tarihi,
 - EA (Avrupa Akreditasyon Birliği) tarafından belirlenen ilgili sektör kodları,

- NACE (Avrupa Birliği) tarafından belirlenen ilgili sektör kodları.
 - Kategori kodu (GGYS ve Helal Belgelendirme Tetkikleri için)
 - Bilgi Sistemlerine yönelik altyapı bilgileri (BGYS için)
 - Sistemin firmada ne kadar süredir uygulanmakta olduğu,
 - Sistem dokümanları hakkında bilgi,
 - Sistemin uygulaması hakkında bilgi,
 - Belgelendirme için öngörülen tarih için uygunluk,
 - BGYS Sektör ve Uzmanlık Kategorisi
 - BGYS'nin karmaşıklığı (örn: kritik bilgi, BGYS'nin risk durumu vb.);
 - BGYS kapsamında gerçekleştirilen iş türü/türleri;
 - Daha önce gösterilen BGYS performansı;
 - BGYS'nin farklı bileşenlerinin uygulanmasında kullanılan teknolojinin cinsi ve kapsamı (örn: farklı bilgi teknolojileri platform sayısı, ayrıt edilmiş ağ sayısı);
 - Dış kaynak kullanımının kapsamı ve BGYS kapsamında kullanılan üçüncü taraflara dair düzenlemeler;
 - Bilgi sistemi geliştirmelerinin kapsamı;
 - Saha sayısı ve felaket kurtarma merkezi saha sayısı
- Çalışan Sayısı,
 - Etkin çalışan sayısı,
 - Vardiya ya da sezonluk üretim olup olmadığı var ise her bir vardiyada veya sezonda çalışan sayısı,
 - Belge talep edilen kapsamda toplam çalışan sayısı, her bir tetkik alanında çalışan sayısı,
 - Belgelendirme talebinde yer alan faaliyetlerde dış kaynaklı hale getirilen süreçlerle ilgili bilgi,
 - Yönetim sistemine ilişkin danışmanlık kullanımına ait bilgiler.
 - Enerji yönetim sistemi başvuruları için ek olarak FR.SB.01 Ek 2 istenir.
 - Enerji yönetim sistemi başvuruları için ilgili aday müşterinin ENVER VERİLERİ talep edilir.
 - Helal Belgelendirme Tetkikleri için FR.SB.01 Ek 5 istenir. **L kategorisinde yapılacak tetkikler için ek olarak FR.SB.01 Ek 6 Kozmetik ve Ürün Hammadde Listesi'nin doldurulması istenir.**
 - Helal belgelendirme tetkikleri için de yasal statü / kuruluş, hammadde, proses hatları, FSMS ile ilgili konular, yani HACCP çalışmaları hakkında ayrıntılı bilgi vermesini talep etmektedir.

Not: Etkin bir tetkik gerçekleştirmek için ilk belgelendirme çevriminde, en az 1 kez normal çalışma saatlerindeki vardiya ve en az 1 kez normal çalışma saatleri dışındaki

vardiya tetkik edilmelidir. Birinci belgelendirme çevriminden sonraki çevrimlerdeki gözetim tetkikleri sırasında SZUTEST müşteri kuruluşun İSGYS ' sinin bilinen

(tanınan) olgunluk (gelişmişlik) seviyesini esas alarak normal çalışma saatleri dışındaki vardiyanın tetkik edilmemesine karar verebilir.

ISO 45001 için Efektif çalışan sayısı Efektif personel sayısı, her vardiya çalışanları dâhil olmak üzere belgelendirme kapsamı faaliyetlerinde yer alan tüm personeldir

(kalıcı, geçici ve kısmi zamanlı çalışanlar). Yüklenicilerin, belgelendirme kapsamına dâhil olması durumunda, kuruluşun İSG Yönetim Sistemleri performansı üzerinde kontrolü ya da etkisi altında olan iş ya da iş ile ilgili faaliyetleri gerçekleştiren üst yüklenici / alt yüklenici personelleri de dâhil edilecektir.

Talepte yer alan bilgilerin eksik olması ya da cevapların yeterince açık olmaması durumunda aday müşteri yetkilisi ile bağlantı kurar ve gerekli bilgilerin alınmasını sağlar.

Telefon ile alınan ilave bilgi ya da değişiklikler aday müşteri tarafından doldurulan FR.SB.01 Belgelendirme Başvuru Formu üzerine not edilerek tarih ve gerekçesi ile birlikte kayıt edilip paraflanır. ÇYS belgelendirme faaliyetleri ile ilgili her teknik alan için gerekli olan yeterlilik analizinin mevcut olup olmadığı kontrol edilerek özellikle aşağıdaki faaliyetlere ilişkin yeterlilik doğrulanır; ENYS Belgelendirme faaliyetleri ile ilgili gözden geçirmelerde FR.SB.89 ISO 50001 Kategori listesinden faydalanılarak teknik alan belirlenir, ve ilgili alanda atalı tetkikçi - baştetkikçi veya teknik uzmandan görüş alınır.

1.Faaliyet gösterilen teknik alanların (EA kodlarının) tipik çevresel değerlendirme ve ilişkili etkilerinin tanımlanmış olması, yüksek ve orta riskli

2.EA grupları içi hazırlanmış olan FR.221 Teknik Alan Yeterlilik Formu ile ilgili teknik alan değerlendirmesi gerçekleştirilir.

3.Belgelendirme için ihtiyaç duyduğumuz yeterliliklerin, belirlenmiş olması teknik alanlarda çevresel değerlendirme ve ilişkili etkilerine göre tanımlanmış olmasıdır.

4.BGYS belgelendirme faaliyetleri ile ilgili yapılan başvuru gözden geçirmesine ilişkin özel gerekliliklerin tespiti için yapılan analiz; FR SB 01 EK 3 bilgi güvenliği yönetim sistemi

başvuru eki'ndeki bilgiler ile FR SB 02 Ek 1 bgys başvuru gözden geçirme formu üzerinden yapılarak kayıt altına alınır.

5.Helal belgelendirme talebi alınan müşteriler için, FR.SB.01 Belgelendirme Başvuru formu ile firmaya ait genel bilgiler alınmaktadır. Bu dokümana ek olarak,

Helal belgelendirmesine özel olan FR.SB.01 Ek-5 formu ve **L kategorisi kapsamında yapılacak tetkikler için ek olarak FR.SB.01 Ek 6 Kozmetik Ürün ve Hammadde Listesi ile ürün sınıfları ve içeriklerine ait detaylar talep edilip, kayıt altına alınmaktadır.** Başvuru formları ile elde edilen bilgiler ışığında,

Helal gıda teknik sorumlusu, belgelendirme kapsamına dahil olan ürünleri OIC/SMIIC 2:2019 Ek A, Tablo A.1'de ve PR.SB.02 Başvuru Değerlendirme Prosedürü 8.5.5 Tablo A.1 tanımlanan

kategori sınıfları göz önünde bulundurularak, aday müşterinin ürün kategorisi belirlenir. Bunun ötesinde, FR.SB.01 EK-5 ve **FR.SB.01 Ek 6 Kozmetik Ürün ve Hammadde Listesi** ile kayıt altına alınan ürün çeşitliliği ve OIC/SMIIC 2:2019 standardı

baz alınarak, PR.SB.02 Başvuru değerlendirme prosedürü 8.5.5.1 maddesi Tablo B.2 tanımlanan söz konusu ürünlerin risk sınıfları teknik sorumlu tarafından belirlenir.

Helal Belgelendirmeteknik sorumlusu, yukarıda bahsi geçen ürün kategorisi, risk sınıfı, çalışan ve HACCP sayısı gibi tetkik süresine etki eden parametreleri göz önünde bulundurarak,

OIC/SMIIC 2:2019 standardında belirlenen tetkik süresi gereksinimleri doğrultusunda, teknik sorumlu tarafından ilgili belgelendirme kapsamı için tetkik süresi hesaplanır.

Tetkik süresine etki eden faktörler ve ilgili tablo, PR.SB.02 Başvuru değerlendirme prosedürü 8.5.5.1 maddesi Tablo B.1 tanımlanmıştır.

Belirlenen tetkik süresi ve süreye etki eden detaylı bilgi, aday müşteri firma bilgilerine ait diğer kurumsal bilgiler ile birlikte FR.SB.02 Tetkik Programı formu ile kayıt altına alınır.

Tetkik süresinin belirlenmesine istinaden, belgelendirme hizmet sözleşmesi FR.SB.03 Belgelendirme Teklifi formu ile iletilir. Başvuru değerlendirme aşamasında,

belgelendirme kapsamına dâhil olacak ürünlerin helalliliğine etki eden hammadde, ara ürün ve / veya katkı maddesi listesi talep edilmekte olup

bu girdilerin kökeni hakkında doğrulama yapılmaktadır. **L kategorisi kapsamında yapılan başvurularda FR.SB.01 Ek-5 formunun yanında FR.SB.01 Ek-6 Kozmetik Ürün ve Hammadde Listesi talep**

edilmekte denetim esnasında denetçi tarafından girdilerin kökeninin Helal uygunluk açısından doğrulanması yapılmaktadır.Üretim sürecinin herhangi bir aşamasında kullanılan bir katkı maddesi veya süreçte destek olan ara ürün kullanılıyorsa

bu katkı maddelerinin helalliliği, aynı zamanda FR.SB.127 Katkı Maddesi Uygunluk Kontrol Listesi ile doğrulanması gerçekleştirilir. Söz konusu ürünlerin, MSDS formları, üretimde baz alınan

HACCP planları, üretimin herhangi bir aşamasında ürüne teması olan birincil ambalaj malzemelerinin, gıda uygunluğuna dair test/ analiz raporları talep edilmektedir. Ürünün helalliliğine

şüpheye düşüren söz konusu bir girdi / katkı maddesi var ise, bu ürünlere ilişkin ürün tayı / analiz raporları talep edilip, son ürünün Helal şartlarına uygunluğu hususunda karar verilmektedir. Başvuru

esnasında, teknik dokümanlar ile birlikte alınan tüm yasal dokümanların doğrulanması FR.SB.02 EK-3 Helal Belgelendirme Ön Değerlendirme formu ile kayıt altına alınıp, gerekli dokümantasyonun kayıt altına alındığı garanti altına alınmaktadır. Parti bazlı üretime dahil olan müşteri profilleri için, FR.SB.124 Helal Parti Malı Uygunluk Helal Kesim Tutanağı doldurup, belgelendirmeye dahil olacak ürün detayları kayıt altına alınır.Talep edilen kapsamda akreditasyon olmaması durumunda aday müşteriye geri dönülerek konu hakkında bilgi verilir.

Eğer aday müşteri akreditasyon olmadan belgelendirmeyi kabul eder ise, teklif mektubunda belirtmek şartı ile akreditasyonsuz teklif verilebilir.

Aday müşterinin akreditasyon istemesi durumunda belgelendirme tetkikini ne kadar süre zarfında isteyeceği belirlenir ve akreditasyon olmadığı sektörde kapsam genişletilebilmesi için karşılıyor ise ;

Teklifte belirtmek şartı ile kapsama alınacak akreditasyon doğrultusunda teklif hazırlanır.

Belgelendirme Komitesinde yer alacak personelin mevcut olup olmadığı, belgelendirme talebi değerlendirilmesi aşamasında uygunluk ve tarafsızlık açısından gözden geçirilir.

Aynı şekilde tetkikte yer alması muhtemel tetkik ekibi de yeterlilik açısından gözden geçirilir.

Tetkik Süreleri Belirleme ve Fiyatlandırma Talimatına uygun olarak süre ve ücretler hesaplanır.

Teklif talebinin gözden geçirmesine ilişkin değerlendirmeler, süre arttırım ve azaltımına ilişkin gerekçeler, planlanan tetkik tarihleri, üç yıllık belge geçerlilik süresince gerekli bilgiler

FR.SB.02 Tetkik Programına kayıt edilir.FR.SB.02 Tetkik Programı müşterinin 3 yıllık Belgelendirme çevrimini içerecek şekilde hazırlanmış olmalıdır.

Belgelendirme başvuru talebi alınan aday müşterilerin başvuru gözden geçirmeleri sonucunda; başvurunun reddine karar verilmesi durumunda, başvuru reddine sebep olan gerekçeler,

FR.SB.02 Tetkik Programı içerisinde kayıt edilir. Başvurunun reddedildiğine dair bilgilendirme, aday müşteriye e-posta ile iletilir.

8.3 Teklifin Hazırlanması

Değerlendirmenin olumlu sonuçlanması durumunda Planlama ve Operasyon Koordinatörü tarafından aday müşteriye en geç üç gün içerisinde teklif hazırlanarak FR.24 Genel Şartlar Metni ve FR.SB.02 Tetkik Programı ile birlikte iletilir. Helal belgelendirme tekliflerini hazırlığı aşamasında ise, FR.SB.02 Tetkik programı ile birlikte FR 24 (HELAL) Helal Belgelendirme Genel Şartlar Metni iletilir.

Teklifin müşteri tarafından onaylanarak imzalanması ile birlikte teklif sözleşme niteliği kazanır. İmzalı sözleşme ile birlikte;

- Vergi Levhası
- Ticaret Sicil Gazetesi fotokopisi
- Sözleşmeyi imzalayan yetkili imza sirküsü
- Güncel SGK bordrosu (Güncel SGK Bodrosunun alınmadığı durumlarda, çalışan sayısını gösteren kaşeli beyan yazısı iletilmelidir. Gözetim ya da yeniden belgelendirme tetkiklerinde ise, FR.SB.67 Değişiklik Formu kaşe ve imzalı olarak iletilmelidir.)
- Firmanın el kitabı ve prosedürleri.

(Elektronik ortamda dokümantasyonu olan ve tetkik öncesi tedarik edilemeyen firmaların risk grubuna bakılmaksızın

Aşama 1 tetkiki planlanır ve yerinde doküman incelemesi gerçekleştirilir)

- Sektöre özgü kanuni mevzuat şartlarının yerine getirildiğini gösteren evrakların (Belge, izin, ruhsat vs.)SZUTEST'e gönderilmesi istenir.

8.4 Başvuru Değerlendirmelere Esas Belgelendirme Faaliyetleri

8.4.1 Belgelendirme Tetkiki

Birinci Aşama Tetkiki;

Tetkik Edilen kuruluşun politikası ve hedefleri doğrultusunda oluşturduğu yönetim sistemini içeriğinin anlaşılması yoluyla ikinci aşama tetkiklerin planlanması amacıyla masa başı ve/veya sahada gerçekleştirilen tetkiklerdir.

Aşama 1 tetkiki, tetkik ve belgelendirmesi gerçekleştirilecek olan firmanın Aşama 2 tetkikine hazır olup olmadığının kontrolü için gerçekleştirilen tetkiklerdir.

Başvuru sırasında ,Başvuru gözden geçiren kişi tarafından kritik kod tespit edilir. Aşama 1 tetkikleri firmanınTurkak R 40.05 te Ek A, Ek B Tablolarında tanımlanan kritik kodlara göre sahada veya masabaşı olarak gerçekleştirilir.

PR.SB.02 Başvuru Değerlendirme ve Sözleşme Prosedürü A, Ek B, Ek D Tabloları tanımlanmıştır.

-Aşama 1 tetkikinin müşterinin işyerinde gerçekleştirilmesi gereken durumlar;

o ISO 9001, 14001, 45001 için: Kritik kodlardaki tetkikler

Aşama 1 tetkikinin masabaşı (müşterinin işyerine gitmeden) gerçekleştirilmesi gereken durumlar;

o Kritik koda sahip olmayan tetkikler Helal Belgelendirme tetkikleri Aşama I ve Aşama II (Belgelendirme) olarak gerçekleştirilir. Aşama I tetkikler başvuru standard ve başvuru kuruluşun risk grubuna göre masa başında veya kuruluşun sahasında gerçekleştirilebilir. TS OIC SMIIC 2 standardında belirtilen kategorilerden, A, B, G, H, I, J ve K kategorilerinde, tetkikin 1. aşamasının yerinde tetkik olması zorunluluğu yoktur. Ancak, tetkiki yerinde yapma kararı tamamen tetkik ekibine aittir. C, D, E, F, L, M ve N kategorilerinde ise tetkikin 1. aşamasının yerinde tetkik olması şarttır. Aşama I ve Aşama II (Belgelendirme) tetkikleri birbirini takip edecek şekilde planlanabilir. Ancak Aşama I tetkiki sırasında uygunsuzluk tespit edildiği takdirde, tespit edilen uygunsuzluğun kapatılması için öngörülen süre sonuna kadar Aşama II (Belgelendirme) tetkiki gerçekleştirilmez.

Helal belgelendirme için, 1. Aşama tetkiki, imalatın veya hizmetin karmaşıklık düzeyine bağlı olarak, başvuru sahibinin sahasında gerçekleştirilebilir.

Helal Belgelendirme Aşama I tetkikleri baş Tetkikçi tarafından gerekli görüldüğünde ilgili belgelendirme biriminin onayı ile sahada da yapılabilir.

Masa başında yapılan Aşama I tetkiki sırasında herhangi bir uygunsuzluk tespit edildiği takdirde, önceden planlanmış olan Aşama II (Belgelendirme) tetkiki gerçekleştirilmez.

Hazırlanan rapor Uygunsuzluk Raporları ile beraber Karar Komitesine en geç 15 gün içinde sunulur.

İkinci Aşama Tetkiki

Kuruluşun faaliyetlerinin ilgili standardın tüm uygulanabilen maddelerini kapsayacak şekilde sahada (işin/hizmetin yerine getirdiği yer) değerlendirildiği tetkikdir.

8.4.2 Gözetim Tetkiki

Gözetim tetkikleri, belgelendirilmiş bir sistemde faaliyetlerin sistem gereklerine uygun olarak gerçekleştirilmekte olduğunun izlenmesi amacı ile yeniden belgelendirme yılı hariç her takvim yılında bir kez gerçekleştirilir. İlk belgelendirmeden sonra yapılacak ilk gözetim tetkiki, belgelendirme tarihinden itibaren 12 ayı geçmemeyecek şekilde planlanır.

Gözetim tetkiklerinin sıklığı belirlenirken, mevsim veya yönetim sistemleri belgelendirmesinin belirli bir süre için olması (örneğin, geçici inşaat alanı gibi) gibi hususlar dikkate alınır.

2.Gözetim tetkiki için kuruluşlardan yazılı olarak gelen erteleme talepleri haklı gerekçesi belirtilmiş olmak kaydı ile erteleme yapılabilir.

Helal Belgelendirmede, helal ürün/ hizmetle ilgili olarak alınan şikayetleri göz önünde bulundurmak suretiyle, helal ürünün / hizmetin belgelendirmenin gerekliliklerine uygun olmaya

devam edip etmediğini kontrol etmek için belirli aralıklara gözetim faaliyeti gerçekleştirilir. Helal Belgelendirme tetkik faaliyetleri çerçevesinde gerçekleştirilecek gözetim tetkik

sıklıkları 12 ayı geçmeyecek şekilde planlanır. İlgili ürün kategorilerinin risk sınıflarının değerlendirilmesi teknik sorumlu tarafından belirlenmektedir. İlgili müşteri kurum belgelendirme kapsamına

ilişkin bir şikayet olması durumunda, teknik sorumlu tarafından beklemeksizin habersiz tetkik planlanır.

8.4.3 Belge Yenileme Tetkiki

Gözetim tetkiklerin olumlu sonuçlanması durumunda belgeler belge düzenleme tarihinden itibaren üç yıl süre ile geçerlidir. Üç yıl dolmadan önce belgenin yenilenmesi için mevcut sistemin

İlgili standardın gereklerini sağladığından emin olunmalıdır. Belge yenileme tetkikleri bu amaçla en az saha tetkiklerini kapsayacak şekilde gerçekleştirilir. Tetkikin belge yenileme olabilmesi için belge geçerlilik süresi içerisinde gerçekleştirilmesi ve major uygunsuzluk var ise yine belge geçerlilik süresi içerisinde kapatılması gerekliliği vardır. Belgenin geçerlilik süresinden önce, yeniden belgelendirme tetkikini tamamlamazsa veya herhangi bir major uygunsuzluk için düzeltme ve düzeltici faaliyetin yerine getirildiğini doğrulayamazsa, yeniden belgelendirme önerilmemeli ve belgenin geçerliliği uzatılmamalıdır. Müşteri bilgilendirilmelidir.

Belgelendirmenin süresinin sonunda, belgelendirme kuruluşu, göze çarpan yeniden belgelendirme faaliyetlerinin tamamlanması şartıyla belgeyi 6 aylığına aktif hale getirebilir, aksi takdirde en azından bir Aşama 2 yapılmalıdır. Belge üzerindeki geçerli tarih yeniden belgelendirme tarihi veya daha sonrası olmalı ve geçerlilik süresinde önceki belgelendirme döngüsü esas alınmalıdır. Belge yenileme tetkiklerinde ve uygunsuzlukların kapatılmaması durumunda 6 aylık süre içerisinde gerçekleştirilecek belgelendirme tetkiklerinde aşama 1 yapılmaz ancak yönetim sisteminde, müşteriye veya yönetim sisteminin çalıştığı kapsamda (mevzuattaki değişiklikler gibi) önemli bir değişiklik olduğunda, aynı bir Aşama 1 tetkiki gerekliliği Departman Müdürü tarafından değerlendirilir.

8.4. Kapsam Genişletme Tetkikleri

Belgelendirilen kuruluşun şekli ve/veya faaliyet kapsamını genişleterek talepte bulunması durumunda kapsam genişletme tetkiki uygulanır. Tetkik süresi talep kapsamına bağlı olarak değişiklik gösterir.

8.4.5 Transfer Tetkiki

Transfer tetkikleri bir belgelendirme kuruluşu tarafından verilmiş olan yönetim sistem belgesinin SZUTEST'e geçişinin sağlanması için ilgili sertifikanın geçerliliğinin teyidi için yapılan tetkiklerdir.

Belge geçişinin transfer tetkiki olarak değerlendirilmesi aşağıda belirtilen koşullara bağlıdır;

- Transfer tetkikleri IAF MLA sözleşmesine imza atmış bir akreditasyon kurumu tarafından akredite edilmiş belgelendirme kuruluşları tarafından verilen belgeler için geçerlidir.
- Transfer tetkiki yapılabilmesi için belgenin aktif olması gerekir. Askıda bulunan belgeler için transfer tetkikleri gerçekleştirilemez.
- Önceki uygunluk kuruluşun verdiği sertifikanın geçerliliği kontrol edilir ve toplam kalan kullanım süresinin transfere izin verip vermediği doğrulanır. Normal koşullarda bu süre minimum 6 aydır.
- Ticari faaliyetine son veren veya akreditasyonu sona eren, askıya alınan veya geri çekilen BK tarafından verilen belgelendirme olması durumunda transfer 6 ay içinde veya belgelendirmenin bitiş tarihinde(hangisi önceyse) tamamlanmalıdır ..
- Transfer tetkiklerinin gerçekleştirilmeden önce müşteriye daha önceki belgelendirme kuruluşu tarafından bildirilen uygunsuzlukların kapatılmış olması gerekir.
- Transfer olan müşterinin transfer başvurusuna ilişkin gözden geçirmesi FR.SB.91 ile gerçekleştirilmektedir. Eğer bir engel yoksa sözleşme imzalanarak firmadan dokümantasyon talep edilir.
- Transfer öncesi gözden geçirme yetkin bir personel tarafından gerçekleştirilmelidir. Belgelendirme tetkiki öncesi istenilen dokümanlara (kalite el kitabı, prosedür vb.) ek olarak daha
- Önceki belgelendirme kuruluşunun hazırladığı tetkik raporu da istenir ve tüm dokümanlar incelenir.
- Eğer transfer öncesi incelemede yeterli bilgi sağlamazsa mutlaka açık kalan noktalar için ek transfer dosya incelemesi ve/veya ek transfer tetkiki yapılmalıdır.

Belgelendirme öncesi yapılan incelemede aşağıda belirtilen konular incelenir.

- Firmanın transfer sebebi
- Gerçekleştirilmiş son tetkik süre ve tarihleri
- Firma kapsamının SZUTEST kapsamına uygunluğu
- Belgenin doğruluğu, geçerliliği, belge üzerindeki adreslerin ve istenilen adreslerin belgelendirme kapsamında olup olmadığı ve geçerliliği, halen kapatılmamış uygunsuzlukların durumu ve
- mümkünse kapatılan uygunsuzlukların daha önceki belgelendirme kuruluşu tarafından doğrulanması
- Önceki tetkik raporları ve gözlemler
- Alınan şikayet ve gerçekleştirilen faaliyetler.

Yukarıda belirtilen konuların incelenmesinin ardından uygulanacak tetkik şekilleri aşağıdaki gibi belirlenir.

Eğer belge SZUTEST tarafından geçerli kabul ediliyorsa transfer tetkiki için süre firmanın boyutuna, çalışan sayısına, prosesin karmaşıklığına bağlı olarak belgelendirme tetkik süresinin %30'unun altında olmayacak şekilde tespit edilir. Belge geçerlilik süresi önceki belgede belirtilen belge geçerlilik süresi ile aynıdır. Gözetim tetkik periyodu müşterinin yeniden denetlenme ve yeniden belgelendirilme için uygulanan süre dikkate alınarak belirlenir. Belgelyi Düzenleyen ve Kabul Eden BK'lar Arasındaki İşbirliği Talep halinde belgeyi düzenleyen BK, kabul eden BK'ya bu dokümanla şart koşulan tüm bilgi ve dokümantasyonu sağlamalıdır. SZUTEST'in sahip olduğu akreditasyonlar arasında bir transfer sözkonusu ise yine başvuru değerlendirmesi aynı şekilde gerçekleşir, saha tetkiki esnasında müşterinin bir önceki tetkik planına göre tetkik gerçekleştirilir.

8.4.6 Takip Tetkiki

Tetkikler esnasında tespit edilerek takibine karar verilen uygunsuzlukların giderilmiş olduğunun belirlenmesi amacı ile masa başı ve/veya sahada yapılan tetkikdir.

Takip tetkik süresi tespit edilen uygunsuzlukların sayısı ve büyüklüğü ile sistemde yarattığı etkiye bağlı olarak tespit edilir. Takip tetkik, gerekli organizasyonun yapılması, yazışmalar, raporlar, vb. türü çalışmalar göz önüne alınarak için en az 1 gün olarak teklif edilmesi uygun olur.

8.4.7 Özel Tetkikler

Firmaya yönelik objektif deliller içeren şikayetler söz konusu olduğunda, firmanın yönetim sisteminde veya organizasyonunda önemli değişikliklerin olması, belgelendirme kurallarında önemli değişikliklerin olması, askıya alınması kaldırılması gibi durumlarda gerçekleştirilen tetkiklerdir. Tetkik süresi özel tetkikin kapsamına bağlı olarak değişiklik gösterir. Gerçekleştirilen tetkikin ücreti gözetim tetkikin gün ücretine göre hesaplanır.

8.4.8 Ön Tetkikler

Ön tetkik belgelendirme için mecburi bir aşama olmayıp, müşterinin isteğine bağlı olarak belgelendirme tetkiki öncesi kuruluşun hazırlık düzeyinin ölçülmesi ve rapor edilmesi amacı ile gerçekleştirilir. Ön tetkikler belgelendirme için tavsiye niteliği taşımaz. Ön tetkik sonrası tetkikçiler uygunsuzlukların takibini yapmaz, uygunsuzlukların kapatılması firmanın kendi sorumluluğundadır.

8.4.9 Entegre Yönetim Sistemleri Belgelendirme Hizmetinin Teklif Edilmesi

Entegre yönetim sistem belgelendirmesinde her bir sistemin tek tek belgelendirilmesi için gerekli süreler toplanır (uygun akreditasyon rehberi ve/veya kuralı tarafından sağlanan ilgili faktörler uygulanarak), nihai tetkik süresi ve indirim yüzdesi Tetkik Süreleri Belirleme ve Fiyatlandırma Talimatı'nda tanımlanan şekilde hesap edilir. ISO 22000 belgelendirme faaliyetlerinde bu indirim geçerli değildir.

8.4.10 Çok Şubeli Kuruluşların Belgelendirilmesi

Belirlenmiş ana merkezi olan, belirli faaliyetlerin merkez ofisten planlandığı, kontrol edildiği ve yönetildiği birbirine bağlı ofis ve şubelerden oluşan bir veya birden fazla tüzel kişiliğe sahip organizasyonlardır. TL.SB.01 Çok Sahalı Kuruluşlar Tarafından İşletilen Yönetim Sisteminin Tetkiki ve Belgelendirilmesi Talimatı'nda ilgili süreç tanımlanmıştır.

8.4.11 Geçici Tesis / Tesisleri Olan Firmaların Belgelendirilmesi

Belgelendirme başvurusu yapan veya daha önce belgelendirilmiş firma ürünlerini veya hizmetlerini geçici tesislerde yerine getirmesi durumunda tetkik programlarında bu tesislerin dahil edilmesi önemlidir. Geçici tesis; belgede belirtilen tesisler /sahalar dışında belgelendirme kapsamında yer alan belirli süreli faaliyet yürütülen tesislerdir. Bu tesisler büyük proje yönetimi şeklinde olabileceği gibi küçük hizmet/montaj tesisleri olabilir. Bu tesisleri ziyaret etme ihtiyacı ve örnekleme yöntemi ürün veya hizmette (çevre yönetim sisteminde çevre boyut ve etkilerinde, iş sağlığı ve güvenliği yönetim sisteminde tehlike, kaza, bilgi güvenliği yönetim sisteminde önemli risklere maruz kalma) uygunsuzluk oluşma riskinin değerlendirilmesi ile karar verilmelidir. Tesislerin örneklemeinde, faaliyetlerin cinsleri ve boyutları, projenin farklı safhaları göz önüne alınarak kuruluşun yetkinlik ihtiyacı ve hizmet çeşitliliğine göre karar verilmelidir.

Geçici tesislerin değerlendirmesi sahada yapılmalıdır. Ancak aşağıdaki metotlar da saha tetkikleri yerine alternatif olarak düşünülebilir:

- Firma ve/veya onun müşterisi ile mülakat veya toplantı gerçekleştirilmesi
- Geçici tesis dokümanlarının incelenmesi
- Yönetim sistemi ve geçici tesislerin değerlendirmesi ile ilişkili kayıtları ve bilgileri kapsayan elektronik sitelere uzaktan ulaşma,
- Video ve telekonferans veya diğer teknolojilerle etkin tetkikin uzaktan gerçekleştirilmesi,

Her bir durumda da örnekleme metodu eksiksiz olarak dokümanite edilmeli ve etkinliği doğrulanmalıdır.

8.5 Tetkik Süreleri Belirleme ve Fiyatlandırma Kuralları

8.5.1 Tetkik Sürelerinin Belirlenmesine İlişkin Genel Esaslar

8.5.1.1 Tetkik süreleri madde 8.5.2 'te belirtilen süreler gözönünde bulundurularak hesaplanır.

8.5.1.2 Çalışan sayısı tetkik sırasında firmada görev yapan daimi olmayan (sezonluk, geçici ve taşeron) personeli de kapsar.

8.5.1.3 Tetkikte belge kapsamının tümünü görebilecek şekilde firma ile zamanlama konusunda mutabakata varılır. Sezon, ay, gün/tarih ve varsa vardiya göz önünde bulundurulur.

8.5.1.4 Kısmi zamanlı çalışanlar çalıştıkları saatler bağlı olarak tam zamanlı çalışanlar ile kıyaslanarak ele alınır.

Örneğin; 4 saat süre için çalışan kısmi zamanlı çalışan için her iki çalışan 1 etkin çalışan sayılır.

8.5.1.5 Belirlenen tetkik sürelerinde gerekli indirim gerekçelerinin olması kaydıyla en fazla %30'luk bir indirim yapılabilir.

8.5.1.6 Tetkik süresine, tetkikçinin veya tetkik ekibinin planlaması, doküman gözden geçirmesi ve raporlama süresi de dahildir.

8.5.1.7 GGYS, ÇYS, İSG, EnYS için; Planlama, doküman gözden geçirme ve raporlama için harcanan süre, saha tetkiki için belirlenen tetkik süresinin % 80'inin; KYS, MMYS ve ISYS için % 90'ının, BGYS için % 70'inin altına düşürülmemelidir. Planlama, doküman gözden geçirme ve raporlama için ilave zamana ihtiyaç duyulması, saha tetkik süresinin azaltılmasını haklı çıkarmaz.

Helal Belgelendirme için; 1. Aşamanın sahada gerçekleştirilmediği durumlarda, 1. Aşama tetkikinin süresi toplam tetkik süresinin %20'sini aşamaz. Saha çalışmasının yapıldığı durumlarda,

1. Aşamanın süresi toplam tetkik süresinin %30'unu aşamaz.

8.5.1.8 Ulaşım süreleri hesaplama dahil değildir.

8.5.1.9 Tetkik süresi, tetkik için harcanan tetkik-gün süresi anlamına gelir. Bir tetkik-gün 8 saatlik tam günlük çalışma süresidir. Tetkikin planlama safhasında uzun tetkik süreleri programlanarak tetkik gün sayısı azaltılmamalıdır.

8.5.1.10 Belgelendirme aşamasında gözetim tetkikleri yıllık olarak belgelendirme tetkikinin 1/3'üdür. Planlanan gözetim tetkikleri firmadaki değişiklikler, sistemin olgunluğu, vb. konuları dikkate alınarak gözden geçirilmelidir.

8.5.1.11 Belge yenileme tetkik süresi, aynı firma için belgelendirme tetkikinde harcanan sürenin 2/3'ü kadardır. Belge yenileme tetkiki için harcanan süre rutin gözetim tetkik için harcanan sürenin üzerindedir. Belgelendirme süresi boyunca olan yönetim sisteminin performansı belge yenileme tetkiki süresi belirlenirken dikkate alınmalıdır.

8.5.1.12 Helal Belgelendirme tetkiklerinde görevlendirilen İslami Konular Uzmanının tetkik süresine tetkik/gün etkisi bulunmamaktadır.

8.5.1.13 Yönetim Sistemleri belgelendirmesinde operasyonların büyük bir kısmı vardiyada gerçekleştiriliyorsa toplam çalışan sayısı şu şekilde bulunur:

Toplam Çalışan Sayısı = Vardiyada Çalışmayan Kişi Sayısı + [(Vardiyada çalışan kişi sayısı)/(Vardiya sayısı -1)]

8.5.1.14 Gerekli tetkik süresinin belirlenmesinde genel başlangıç noktası olarak, firma çalışan sayısı ele alınır, daha sonra denetlenecek firmaya özgü etkin tetkik gerçekleştirmek için tetkik süresinin etkileyebilecek farklılıklar göz önüne alınarak gerçek tetkik süresi tespit edilir.

Tetkik süresini artırılmasını gerektirebilecek faktörler;

- Faaliyetin birden fazla bina ve bölgede gerçekleştirilmesi,
- Birden fazla lisan konuşan personel (tercüman gerektirmesi veya tetkikçilerin bireysel çalışmasının engellenmesi)
- Çalışan sayısına göre çok geniş sahalar,
- Üst seviyede kurallar (gıda ve ilaçlar, uzay sanayi, nükleer güç, vb)
- Sistemin yüksek düzeyde karmaşık prosesler içermesi veya göreceli olarak çok sayıda tekil faaliyetler
- Proseslerin donanım, yazılım, proses ve hizmetin birleşiminden oluşması
- Ürünle ilgili konulardaki tasarım sorumluluğu
- Gece vardiyalarında rutin olarak gerçekleştirilen uygulamaların denetlenmesi tetkik programında değişim zorunluluğu gerektirir.
- Yetkili kuruluşların görüşleri
- Tetkik süresinin artırılması gerekli dolaylı koşullar (Örnek: Merkez ile ilişkiler veya yerel yetkili kuruluşlarla ilişkiler)
- Sektör için ilave/farklı çevre etkileri
- Sektör için ekstra/farklı çevre ehliyeti/ koşulları
- Olgunlaşmamış yönetim sistemleri
- Endüstri sektörü için türüne özgü lokasyona kıyasla çevre için daha yüksek hassasiyet
- Teknolojik ve düzenleyici/yasal şartlar
- Önceki tetkik sonuçları
- Dış kaynaklı hale getirilen faaliyetler
- Yönetim sistemi belgelendirmeye konu olan daimi sahaların faaliyetlerini doğrulamak için geçici sahaların ziyaretini gerektiren faaliyetler
- Ürün, proses veya kuruluşun faaliyetleri ile ilgili riskler
- Tetkiklerin birleşik, entegre veya ortak olması
- ISO 45001 için tetkik süresinde artış:
- İşin gerçekleştirildiği birden fazla lokasyon ya da binaların olması dâhil karmaşık lojistikler:

Örn: bağımsız tasarım merkezinin tetkik edilecek olması,

-Birden fazla dil konuşan personelin olması (çevirmen(ler)'e ihtiyaç duyulması ya da tetkikçilerin birbirinden bağımsız bir şekilde çalışmasını önleyecek durum oluşması),

- Personel sayısına göre çok geniş sahaların olması (örn; orman),
- Yoğun ölçüde mevzuatların olması (örn; havacılık, nükleer güç, rafineri ve kimya endüstrisi, balıkçı gemileri, madencilik, gıda, ilaç vb.),
- Sistemin yüksek karmaşıklıkta süreçler içermesi ya da eşsiz (spesifik) faaliyet sayısının yüksek olması,
- Belgelendirmeye maruz olacak yönetim sistemine sahip kalıcı sahaların faaliyetlerini doğrulamak için geçici sahaları ziyaret etmek gerekliliği oluşturan faaliyetler,
- İlgili tarafların görüşleri,
- Kaza oranları ve ilgili iş sektörü için ortalama değerlerin üzerinde olan meslek hastalıklarının gözlemlenmesi,
- Kamu öğelerinin kuruluşun sahasında mevcut olması (örn: hastaneler, okullar, havalimanları, limanlar, tren istasyonları, toplu taşıma),
- Kuruluşun ISG'ye ilişkin yasal işlemlerle karşı karşıya gelmesi (ilişkili risk'in ciddiyetine ve etkisine bağlı),
- ISG risklerini ve ya karmaşıklığını artmasına sebep olan çok fazla sayıda geçici taşeron firmaların ve onların işçilerinin var olması (örn; periyodik olarak kapanan ya da devredilen rafineriler, kimyasal tesisler, çelik üretici tesisleri ve diğer geniş çaplı endüstriyel komplekslerin)
- Uygulanabilir ulusal mevzuatlara ve / veya risk değerlendirme dokümantasyonuna göre tesisi büyük endüstriyel kaza riskine maruz bırakacak tehlikeli maddelerin bulunduğu yerler,
- Kapsama dâhil olup, ana merkezin bulunduğu ülke haricinde diğer ülkelerde sahası bulunan kuruluşların olması (eğer mevzuat ve dil iyi bir şekilde bilinmiyorsa)

Tetkik süresinin azaltılmasına izin verilebilecek bazı faktörler,

- Firmanın tasarım sorumluluğu olmaması ve/veya diğer standart maddelerinin kapsamında yer almaması
- Risksiz veya düşük riskli ürün/prosesler
- Kuruluşun uzun süredir yönetim sistemini uyguluyor olması
- Firmanın sistem konusunda ön bilgi sahibi olması (örneğin; Kuruluşun SZUTEST tarafından başka bir standarda göre belgelendirilmiş olması)
- Çalışan sayısına göre küçük saha (örneğin; sadece ofis uygulaması)
- Firmanın belgelenmeye hazır olması (örneğin; başka bir kuruluştan belgeli veya onaylı olunması)
- Proseslerin tek bir genel faaliyetten oluşması (örneğin; hizmet faaliyeti)
- Yönetim sisteminin olgunluğu
- Çalışanların büyük oranının aynı basit görevleri yürütmesi.
- Dış kaynaklı hale getirilen faaliyetler
- Tüm vardiyalarda özdeş faaliyetlerin gerçekleştirilmesi
- Bir kısım çalışanan lokasyon dışı görevler aldığı (örneğin satış personeli, sürücüz, hizmet personeli vb.) ve büyük ölçüde kayıtların gözden geçirilmesi ile faaliyetlerine yönelik tetkik uygunluğunun mümkün olduğu yerlerde
- ISGYS için tetkik süresinde azalma:
- Yönetim sisteminin olgunluğu,
- Müşteri kuruluşun yönetim sistemi hakkında daha önceden bilgi sahibi olunması (örn: Aynı belgelendirme kuruluşu tarafından bir diğer gönüllü ISG YS kapsamında daha önceden belgelendirilmiş olması),
- ISG belgelendirmesi için müşterinin hazırlıklı oluşu (örn: zorunlu idari ISGYS standardı için Ulusal Otoriteler tarafından periyodik tetkikler geçirmiş olması),
- Çalışan sayısına göre çok küçük sahaların olması (örn: sadece ofis ortamı olması).

NOT:Çalışanları maruz bıraktıkları ISG riskleri (temizlikçiler, güvenlik, satış, çağrı merkezleri gibi.) bakımından benzer ya da özdeş olarak göz önünde bulundurulabilecek belirli faaliyetleri gerçekleştiren ya da benzer pozisyonlarda yer alan personel sayısı yüksek bir yüzdeye sahip olduğunda, personel sayısında, belgelendirme kapsamı baz alınarak firmadan firmaya değişecek şekilde mantıklı ve tutarlı olarak bir indirim uygulanabilir.

Dikkati azaltan ve bağlantılı ISG risk seviyesini (örn; montaj, kurulum, paketleme, tasnif gibi) arttıracak şekilde tekrar eden işleri gerçekleştiren çalışan grupları için, olası azaltma ile bağlantılı olan metotlar, çalışanların faaliyetleri / pozisyonlarının ISG risklerini değerlendirmesini dâhil edecek şekilde için dokümanite edilecektir.

NOT: Eğer ilgili müşteriye ön tetkik hizmeti sunulmuş ise, başvuru değerlendiren personel, ön tetkik faaliyetinin tetkik süresi azaltma faktörü olarak göz önünde bulunduramaz.

Firmanın sisteminin, proseslerinin ve ürünlerinin/hizmetlerinin tüm özellikleri göz önüne alınarak yukarıda belirtilen faktörlerle adil düzenlemeler yapılarak etkin bir tetkik yapmak için gerekli süre belirlenir. Tetkik süresini artırıcı ve azaltıcı faktörler birbirlerini denklemler. Tetkik sürelerinde azaltım veya arttırım yapılması halinde, ayarlamaların haklılığını gösterecek deliller ve kayıtlar saklanmalıdır.

8.5.1.15 Efektif Personel Sayısı

Efektif personel sayısı; belgelendirme kapsamına dahil tüm personel ve vardiyalı çalışanları içerir. Belgelendirme kapsamına dahil edildiğinde daimi olmayan (Örn: taşeron) ve kısmi zamanlı personel sayısı da bu sayıya eklenmelidir.

İSGYS için; Kuruluşun İSGYS performansını etkileyebilecek ve kuruluşun kontrolü veya etkisi altında bulunan işleri veya işle ilgili faaliyetleri gerçekleştiren yüklenici/alt yüklenicilerin personelleri de dahil edilmelidir.

8.5.1.16 Efektif Personel Sayısının Hesaplanması

Efektif çalışan sayısının belirlenmesine ilişkin değerlendirmeler; yarı zamanlı (part time) ve kısmen kapsam içi çalışan personel, vardiyalı çalışanlar, ofis kadrosunda idari olarak ve bütün kategorilerde çalışan personel, benzer veya tekrarlı prosesler ve bazı ülkelerde çok sayıda kalifiye olmayan personelin istihdamını içerir.

Mevsimsel operasyonların olduğu durumlarda (hasat faaliyetleri, tatil köyleri, oteller vs.) EPS hesaplanırken, sezonun en dolu olduğu zamandaki personel sayısı esas alınmalıdır.

İSG ile ilgili riskler göz önünde bulundurulmadan, çok sayıda vasıfsız personel çalışması nedeniyle EPS' de azaltım yapılamaz.

Efektif personel sayısının belirlenmesi için yapılan gerekçelendirme, tetkik esnasında gözden geçirilmelidir.

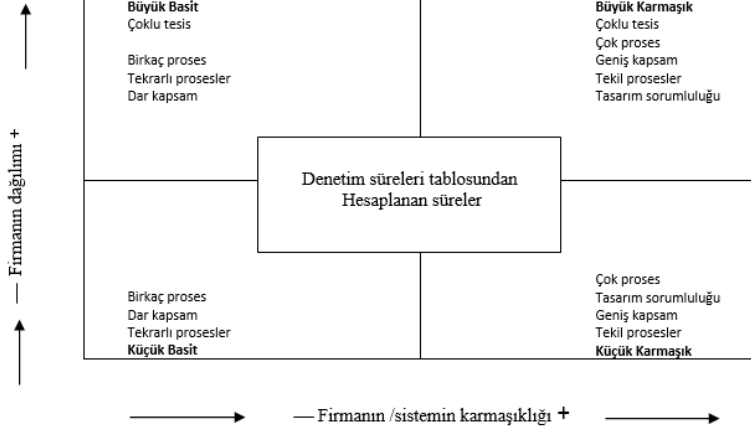
Çalışılan saatler, yarı zamanlı personel sayısı ve kısmen kapsam içi çalışanlara bağlı olarak azaltılabilir veya arttırılabilir ve tam zamanlı personel sayısına eş değer bir sayıya çevrilebilir.

Kapsam içindeki benzer veya tekrarlı proses; Tekrarlı (temizlikçi, güvenlik, ulaştırma, satışlar, çağrı merkezleri vb.) olarak değerlendirilen belirli faaliyetleri/görevleri gerçekleştiren yüksek bir yüzdede

personel olduğu durumda, belgelendirme kapsamı içerisinde bu durumda olan firmalara birbiriyle uyumlu ve tutarlı bir şekilde uygulanan bir personel sayısı azaltımına izin verilir.

Kalite Yönetim Sistemi ve Çevre Yönetim Sistemi tetkiklerinde, benzer ve tekrarlı prosesler için, efektif personel sayısı belirlenirken, bu azaltım için 1/3'lük bir oran üzerinden yapılabilir.

Aşağıdaki grafik, KYS ve BGYS için belirtilen sürelerin artırın ve azaltın faktörleri göstermektedir:

8.5.2 KYS ve MMYS Tetkik Sürelerinin Belirlenmesi

KYS ve MMYS tetkik süreleri aşağıda belirtilen tablo esas alınarak hesaplanır. Müşteri Memnuniyet Yönetim Sistemi, Kalite Yönetim Sistemi tetkikleri ile

entegre tetkik yapıldığı zaman, ISO 9001:2015 tetkik süresine ek belgelendirme tetkikinde 1,5 tetkik-gün, gözetim ve yeniden belgelendirme tetkiklerinde 1 tetkik gün eklenerek toplam tetkik süresi hesaplanır.

Not: Yüksek Risk grubunda tetkik süreleri hesaplanırken % 5'lik bir süre artırımı yapılmalıdır.

Etkin Çalışan Sayısı	Belgelendirme Tetkiki (1. Aşama + 2. Aşama)	Gözetim Tetkiki	Belge Yenileme Tetkiki
1-5	1.5	1	1
6-10	2	1	1.5
11-15	2.5	1	2
16-25	3	1	2
26-45	4	1.5	3
46-65	5	2	3.5
66-85	6	2	4
86-125	7	2.5	5
126-175	8	3	5.5
176-275	9	3	6
276-425	10	3.5	7
426-625	11	4	7.5
626-875	12	4	8
876-1175	13	4.5	9
1176-1550	14	5	9.5
1551-2025	15	5	10
2026-2675	16	5.5	11
2676-3450	17	6	11.5
3451-4350	18	6	12
4351-5450	19	6.5	13
5451-6800	20	7	13.5
6801-8500	21	7	14
8501-10700	22	7.5	14.5
>10700	Yukarıdaki diziye takip et		

KYS Sektörlerin Risk Seviyeleri

Alan	EA	NACE KOD	Risk Seviyeleri
Tarım, balıkçılık	1	01, 02, 03	Orta
Madencilik ve taşocaklığı işletmesi	2	05, 06, 07, 08, 09	Yüksek
Gıda ürünleri, içecekler ve tütün	3	10, 11, 12	Yüksek
Tekstil ve tekstil ürünleri	4	13, 14	Orta
Deri ve deri ürünleri	5	15	Orta
Ağaç ve ağaç ürünleri	6	16	Orta
Kağıt hamuru, kağıt ve kağıt ürünleri	7	17	Orta
Yayıncılık şirketleri	8	58.1, 59.2	Orta
Matbaacılık(basimevleri) şirketleri	9	18	Düşük
Kok ve rafine petrol ürünleri üretimi	10	19	Yüksek
Nükleer yakıt	11	24.46	En yüksek
Kimyasallar, kimyasal ürünler ve lifli ürünler	12	20	Yüksek
İlaç	13	21	En yüksek
Kauçuk ve plastik ürünler	14	22	Orta
Metal olmayan madeni ürünler	15	23 (23.5 ve 23.6 Hariç)	Orta
Beton, çimento, kireç, alçı, sıva vb.	16	23.5, 23.6	Orta
Temel metaller ve işlenmiş metal ürünleri	17	24 (24.46 Hariç) 25 (25.4 Hariç), 33.11	Orta
Makine ve teçhizat	18	25.4, 28, 30.4, 33.12, 33.2	Yüksek
Elektrikli ve optik teçhizat	19	26,27, 33.13, 33.14, 95.1	Yüksek
Gemi inşası	20	30.1, 33.15	Yüksek
Uzay araştırmaları	21	30.3, 33.16	En yüksek
Diğer ulaşım araçları	22	29, 30.2, 30.9, 33.17	Yüksek
Sınıflandırılmamış diğer ürünlerin üretimi	23	31, 32, 33.19	Orta
Geni kazanım, geri dönüşüm	24	38.3	Yüksek
Elektrik temini	25	35.1	Yüksek
Gas temini	26	35.2	Yüksek
Su temini	27	35.3, 36	Orta
İnşaat	28	41, 42, 43	Yüksek
Toptan ve perakende ticaret, Motorlu araçlar, motosiklet, kişisel eşyalar ve ev eşyalarının temini	29	45, 46, 47, 95.2	Düşük
Hotel ve restoranlar	30	55, 56	Yüksek
Ulaşım, depolama ve iletişim	31	49, 50, 51, 52, 53, 61	Yüksek
Finansal aracılık; Arsa ve emlakçılık; kiralama	32	64, 65, 66, 68, 77	Düşük
Bilgi teknolojisi	33	58.2, 62, 63.1	Yüksek
Mühendislik hizmetleri	34	71, 72, 74 (74.2 ve 74.3 Hariç)	Orta
Diğer hizmetler	35	69, 70, 73, 74.2, 74.3, 78, 80, 81, 82	Yüksek
Kamu yönetimi	36	84	Orta
Öğretim	37	85	Düşük
Sağlık ve sosyal işler	38	75, 86, 87, 88	En yüksek
Diğer sosyal hizmetler	39	37, 38.1, 38.2, 39, 59.1, 60, 63.9, 79, 90, 91, 92, 93, 94, 96	Düşük

8.5.3 ÇYS ve ISG Tetkik Sürelerinin Belirlenmesi

ÇYS, tetkik süresi belirlenirken sektörün karmaşıklık derecesine göre çevre etkileri değiştiği için beş grupta incelenmektedir ve sektörlerin karmaşıklık derecesi gösterilmiştir. Bunlar:

- Yüksek: Çevre etkileri yüksek
- Orta: Çevre etkileri orta seviyede
- Düşük: Çevre etkileri düşük
- Sınırlı: Çevre etkileri sınırlı
- Özel: Tetkik planlanırken ilave ve tek etkileri düşünülmeli

ÇYS Tetkiki planlanırken ÇYS Sektörlerin Karmaşıklık Derecesi Tablosu kullanılarak karmaşıklık derecesi saptanmalıdır. Örneğin: Kimya sektörü yüksek karmaşıklık derecesinde sınıflandırılmasına rağmen, kuruluştaki kimyasal reaksiyon oluşmadan sadece karıştırma işlemi gerçekleştiriliyorsa orta karmaşıklık derecesi veya düşük karmaşıklık derecesinde sınıflandırılabilir. Sektörün karmaşıklık derecesi saptandıktan sonra ÇYS tetkik süreleri tablosu kullanılarak tetkik süresi belirlenir.

ISG tetkik sürelerinin belirlenmesinde tehlike sınıfları Çalışma Sosyal ve Güvenlik Bakanlığı-İş Sağlığı ve Güvenliğine İlişkin İşyerleri Risk Grupları Tebliğine göre belirlenir.

ÇYS Sektörlerin Karmaşıklık Derecesi Tablosu

Karmaşıklık Derecesi	İş Kolu
Yüksek	Madenlik ve taş ocağı işletmesi Petrol ve gaz çıkartılması Tekstil ve giyim ürünlerinin sepi sepi Kağıt geri dönüşüm prosesini de içeren kağıt hamuru üretimi Petrol rafinasyonu Kimyasallar ve ilaç Ana üretim-metal Metalik olmayan prosesler, seramik ve pimento içeren ürünler Kömüre dayalı elektrik üretimi (Termik Santral) Yapı inşa ve yıkma Tehlikeli ve tehlikesiz atık işleme, Çöp yıkma , vb. Atık su ve lağım prosesi
Orta	Balıkçılık/Tarım/ Orman İşletmesi Serpilme içermeyen tekstil ve giyim Kereste üretimi, ahşap ürünlerin işlenmesi Çöp sepi Kağıt üretimi ve basımı (Kağıt hamuru hariç) Metal olmayan prosesler ve çöp sepi , vb. içeren ürünler Temel üretim dışında kalan işlenmiş metalik ürünlerde yüzey ve kimyasal esaslı işlemler Genel makina mühendisliği içinde yüzey ve diğer kimyasal esaslı işlemler Elektronik endüstrisi için basıncı devre kartı üretimi Taşıma ekipmanları üretimi-kara, demiryolu, hava, gemi Kömürlü olmayan elektrik üretimi ve dağıtım Gaz üretimi, depolanması ve dağıtım (gaz çıkartılma işlemi varsa yüksek dereceye girer) Su çıkarma, saflaştırma ve dağıtım akarsu yönetimi de dahil (Not: Tıbbi) atık su işleme yüksek seviyede değerlendirilir) Fosil yakıtların toplan ve perakende ticareti Gıda ve tütün işlenmesi Taşıma ve dağıtım- deniz, hava ve kara Emlak komisyoncusu, endüstriyel temizlik, hijyenik temizleme, kuru temizleme Genel ticaret hizmetlerinin normal bölümleri Geri dönüşüm, çöp sepi , arazi doldurma (zararlı olmayan atıkların) Teknik test ve çöp sepi Sağlık bakımı/ hastane/ veteriner Otel ve restoranlar haricinde eğlence hizmetleri ve kişisel hizmetler
Düşük	Otel ve restoranlar Ağaç ve ağaç ürünleri (ahşap ürünlerin işlenmesi hariç) Kağıt ürünleri (basım, hamur ve kağıt yapımı hariç) Kauçuk ve plastik enjeksiyon kalıplama, şekil verme ve montaj (Kimyasalların bir parçasını oluşturan kauçuk ve plastik üretimi hariç) Çıkar ve soğuk kalıplama ile yüzey ve kimyasal işleme ile temel üretim haricinde kalan metal imalatı Yüzey işleme ve diğer kimyasal esaslı işlemler haricindeki makina mühendisliği montajı Toplan ve perakende satış (ticaret) Basılı devre üretimi hariç elektrik ve elektronik cihaz montajı
Sınırlı	Kurumsal aktiviteler ve yönetim, Holding firmaların yönetimi Taşıma ve dağıtım Telekomünikasyon Ticari emlakçılık, emlak yönetimi, endüstriyel temizlik, hijyenik temizleme, kuru temizleme dışındaki genel ticari hizmetler Eğitim
Özel durumlar	Nükleer Nükleer elektrik üretimi Yüksek miktardaki tehlikeli maddelerin depolanması Kamu yönetimi Çevreye hassas ürün veya servis yapan organizasyonlar

CYS Tetkik Süreleri Tablosu

Etkin Çalışan Sayısı	Tetkik Süresi 1.Aşama + 2. Aşama (gün)				Etkin Çalışan Sayısı	Tetkik Süresi 1.Aşama + 2. Aşama (gün)			
CYS	Yüksek	Orta	Düşük	Sınırlı	CYS	Yüksek	Orta	Düşük	Sınırlı
1-5	3	2.5	2.5	2.5	628-875	17	13	10	8.5
6-10	3.5	3	3	3	876-1175	19	15	11	7
11-15	4.5	3.5	3	3	1176-1550	20	16	12	7.5
16-25	5.5	4.5	3.5	3	1551-2025	21	17	13	8
26-45	7	5.5	4	3	2026-2875	23	18	14	8.5
46-85	8	6	4.5	3.5	2876-3450	25	19	15	9
86-85	9	7	5	3.5	3451-4350	27	20	16	10
86-125	11	8	5.5	4	4351-5450	28	21	17	11
126-175	12	9	6	4.5	5451-6800	30	23	18	12
176-275	13	10	7	5	6801-8500	32	25	19	13
276-425	15	11	8	5.5	8501-10700	34	27	20	14
426-825	16	12	9	6	>10700	Yukarıdaki dizi takip et			

İş Sağlığı ve Güvenliği Yönetim Sistemleri

Efektif Personel Sayısı, ISG Risk Karmaşıklık Kategorisi ve Tetkik Süresi Arasındaki İlişki

(Sadece İlk Belgelendirme - Aşama 1 + Aşama 2)

Efektif Personel Sayısı	Tetkik Süresi Aşama 1 + Aşama 2 (günler)			Efektif Personel Sayısı	Tetkik Süresi Aşama 1 + Aşama 2 (günler)		
	Yüksek	Orta	Düşük		Yüksek	Orta	Düşük
1-5	3	2.5	2.5	628-875	17	13	10
6-10	3.5	3	3	876-1175	19	15	11
11-15	4.5	3.5	3	1176-1550	20	16	12
16-25	5.5	4.5	3.5	1551-2025	21	17	12
26-45	7	5.5	4	2026-2875	23	18	13
46-85	8	6	4.5	2876-3450	25	19	14
86-85	9	7	5	3451-4350	27	20	15
86-125	11	8	5.5	4351-5450	28	21	16
126-175	12	9	6	5451-6800	30	23	17
176-275	13	10	7	6801-8500	32	25	19
276-425	15	11	8	8501-10700	34	27	20
426-825	16	12	9	>10700	Yukarıdaki aynı artan orantıyı takip ediniz.		

Not 1: Yüksek, orta ve düşük ISGY risk tetkikleri için Tetkik süresi gösterilmektedir.

Not 2: Tablo ISGYS 1 deki personel sayısı, kademeli bir değişiklikten ziyade süreklilik olarak görülmelidir. Eğer bir grafik olarak çizilmiş olursa, eğim doğrusu, düşük banttaki değerler ile başlamalıdır.

Grafiğin başlangıç noktası, yukarıda da gözüktüğü gibi 2,5 günü gerektiren 1 personel sayısı olmalıdır. Hesaplama sonrasında eğer sonuç, ondalıklı bir sayıya tekabül ediyorsa, tespit edilen gün sayısı en yakın yarım güne yuvarlayarak düzenlenmelidir. (örn: 5.3 tetkik günü, 5.5 tetkiki günü olurken 5.2 tetkik günü 5 tetkik gününe yuvarlanır.)

Not 3: B.1.9 ve B.2.3 maddelerine de bakınız.

Tablo - ISGYS 2 - İş Sektörleri ve ISG Risklerinin Karmaşık Kategorileri Arasındaki Bağlantı Örnekleri

Karmaşık Kategorisi	İş Sektörü
Yüksek	- Balıkçılık (açık denizde, kıyıda dip tarama ve dalış) - Madencilik ve taş ocağı işletmesi - Kömür ve rafine petrol ürünlerinin üretimi - Petrol ve gaz çıkartılması - Tekstil ve giyim ürünlerinin tabaklanması - Kâğıt geri dönüşüm prosesini de içeren kâğıt hamuru üretimi - Petrol rafine işlemleri - Kimyasallar (böcek ilaçları, batarya ve akümülatörlerin üretimi dahil) ve ilaçlar - Cam elyafı üretimi - Gaz üretimi, depolanması ve dağıtımı - Elektrik üretimi ve dağıtımı - Nükleer - Yüksek hacimde tehlike madde depolanması - Metalik olmayan prosesler ve seramik, beton ve çimento, kireç siva içeren ürünler - Metallerin birincil üretimleri - Sıcak ve soğuk şekillendirme ve metal üretimi - Metal yapıların üretimi ve montajı - Gemi tersaneleri (Gerçekleştirilen faaliyetlere bağlı olarak orta risk olabilir) - Uzay havacılık endüstrisi - Otomotive endüstrisi - Silahların ve patlayıcıların üretimi - Tehlikeli atıkların geri dönüşümü - Tehlikeli ve tehlikesiz atık işleme. Örn: yakıp kül etme gibi. - Atık madde ve lağım suyu işleme - Endüstriyel ve sivil inşaat ve yıkım faaliyetleri (elektrik, hidrolik ve havalandırma kurulum faaliyetleri dâhil olmak üzere binanın tamamlanması) - Kesimhaneler - Tehlikeli ürünlerin taşınması ve dağıtılması (kara, hava ve su yolları ile) - Savunma faaliyetleri / kriz yönetimi - Sağlık hizmetleri / hastaneler / veteriner / sosyal işler
Orta	- Su ürünleri (her türlü su ortamında bulunan bitki ve hayvanların yetiştirilmesi, büyüülmesi ve hasat edilmesi) - Balıkçılık (açık deniz balıkçılığı yüksek risk) - Çiftçilik / Ormancılık (gerçekleştirilen faaliyete göre yüksek risk olabilir.) - Gıda, içecek ve tütün işleme - Tabaklama içermeyen tekstil ve giyim - Kereste üretimi, ahşap ürünlerin işlenmesi / empregnasyon - Kâğıt üretimi ve kâğıt ürünler (Kâğıt hamuru hariç) - Metal olmayan prosesler ve cam, kil, kireç vb. içeren ürünler - Genel makina mühendisliği montaj işleri - Metalik ürünler üretimi - Birincil üretim ve genel makine mühendisliği hariç metal işlenmiş ürünler için yüzey ve diğer kimyasal esaslı uygulamalar (uygulamaya ve bileşenlerin büyüklüğüne bağlı olarak yüksek risk olabilir.) - Elektronik endüstrisi için açık baskılı devre kartı üretimi - Kauçuk ve plastik enjeksiyon kalıplama, şekil verme ve montajı - Elektrik ve elektronik ekipman montajı - Taşıma ekipmanlarının üretimi ve onların tamirati - karayolu, raylar, havayolu (ekipmanın boyutuna bağlı olarak yüksek risk olabilir) - Geri dönüşüm, kompostlama, arazi doldurma (zararlı olmayan atıkların) - Akarsu yönetimi de dâhil, suyun çıkarılması, saflaştırılması ve dağıtımı akarsu (Not: Ticari atık su işlemi varsa yüksek risk grubuna olarak değerlendirilir) - Fosil yakıtların toptan ve perakende ticareti (yakıtın miktarına bağlı olarak yüksek risk olarak değerlendirilir) - Yolcuların ulaşımı (hava, kara ve deniz yoluyla) - Tehlikeli olmayan ürünlerin taşınması ve dağıtımı (kara, hava ve su yoluyla) - Endüstriyel temizlik, hijyenik temizleme, genel iş faaliyetlerinin bir parçası olan kuru temizleme - Doğal ve teknik bilimlerde araştırma ve geliştirme faaliyetleri (iş sektörüne bağlı olarak yüksek risk olabilir). Teknik testler ve laboratuvarlar. - Oteller ve restoranlar haricinde eğlence hizmetleri ve kişisel hizmetler - Eğitim Hizmetleri (öğretim faaliyetlerinin konusuna bağlı olarak yüksek ya da düşük risk olabilir.)
Düşük	- Kurumsal faaliyetler ve yönetim, İK ve holding firmalarının yönetimi - Toptan ve perakende satış ürüne bağlı olarak yüksek ya da orta risk olabilir. Örn: yakıt) - Endüstriyel temizlik, hijyenik temizleme, kuru temizleme ve eğitim hizmetleri hariç genel iş hizmetleri - Taşımacılık ve dağıtım yönetilecek fiili bir filo olmaksızın yönetim hizmetleri - Mühendislik hizmetleri (hizmetin tipine bağlı olarak orta risk olabilir) - Telekomünikasyon ve postahane hizmetleri - Restoranlar ve kamp faaliyetleri - Ticari emlak komisyoncusu, gayrimenkul yönetimi - Sosyal bilimler ve insanlık üzerinde araştırma faaliyetleri - Kamu yönetimi, yerel otoriteler - Finansal kuruluşlar, reklam ajansları

ISG Risklerinin Karmaşık Kategorileri

- Yüksek** - Önemli seviyede doğası ve ciddiyeti olan ISG riskleri (genellikle inşaat sektörü, ağır üretim ya da işleme tipi kuruluşlar),
- Orta** - Orta seviyede doğası ve ciddiyeti olan ISG riskleri (genellikle bazı önemli risklere sahip olan üretim kuruluşları), ve
- Düşük** - Düşük seviyede doğası ve ciddiyeti olan ISG riskleri (genellikle ofis bazlı kuruluşlar).

Tablo ISGYS 1, yukarıdaki ISG risklerinin üç karmaşık kategorisini kapsar.

Tablo ISGYS 2, yukarıda belirtilen ISG riskleri karmaşık kategorileri ile genellikle belirli kategoriye giren endüstriyel sektörler arasındaki bağlantıyı sağlar.

Örneğin; gemi inşa sektöründe birçok iş alanı "yüksek risk" olarak sınıflandırılması gerekiyor olsa bile, sadece düşük karmaşık kategorisine sahip karbon fiberden küçük botları üreten bir firma için

"orta risk" olarak sınıflandırılabilir.

Not: Kuruluşun, ISG riskinin karmaşıklık kategorisi, riski kontrol altında tutan ISGYS nin yürütülmemesinin sonuçlarıyla bağlantılı da olabilir.

- Yüksek - riskin yönetilmesi sekteye uğradığı durumlarda, risk bir hayatı tehlike oluşturuyor ya da ciddi yaralanma veya hastalıklarla sonuçlanıyorsa,
- Orta - riskin yönetilmesi sekteye uğradığı durumlarda, yaralanma veya hastalık ile sonuçlanıyorsa ve
- Düşük - riskin yönetilmesi sekteye uğradığı durumlarda, ufak yaralanmalar veya hastalık ile sonuçlanıyorsa.

8.5.4 GGYS Tetkik Sürelerinin Belirlenmesi

Aşağıda belirtilen gıda Kategori Kodları Tablosu kullanılarak kapsama istinaden kategori kodu ISO 22003-1 'e göre belirlenir.

Grup	Kategori	Alt Kategori
Birincil Üretim	A	Hayvan yetiştiriciliği veya işlenmesi
		Et/süt/yumurta/bal için hayvan yetiştiriciliği
	B	Bitki yetiştiriciliği- işlenmesi (hububat ve baklagiller dışında)
		Hububat ve baklagil Yetiştiriciliği-işlenmesi
		Bitkisel ürünlerin ön işleminden geçirilmesi
İnsanlar ve Hayvanlar için Gıda İşleme	C	Gıda, gıda bileşeni ve evcil hayvan maması işlenmesi
		Hayvan- Birincil dönüşüm
		Dayanaksız hayvansal ürün işlenmesi
		Dayanaksız bitkisel ürün işlenmesi
		Dayanaksız hayvansal ve bitkisel ürün işlenmesi (karışık ürünler)
		Dayanıklı ürün işlenmesi
Yemek Hizmeti	D	Yem ve hayvan gıdalarının işlenmesi
		Yem ve hayvan gıdalarının işlenmesi
Yemek Hizmeti	E	Yemek Hizmeti
		Yemek Hizmeti
	F	Ticaret, perakende ve e-ticaret
		Perakende/toptan satış
Perakende, Taşımacılık ve Depolama	G	Taşımacılık ve Depolama Hizmetlerinin Sağlanması
		Komisyunculuk/ticaret
Yardımcı Hizmetler	H	Hizmetler
Ambalaj Malzemesi	I	Ambalaj Malzemesi Üretimi
Yardımcı Ekipman	J	Ekipman Üretimi
Biyoimyasallar	K	(Biyo)kimyasalların Üretimi

Gıda Güvenliği Yönetim Sistemi Tetkik Gün Tablosu

ISO 22003-1:2022 Ek B -Minimum Denetim Süreleri			
Kategori ya da alt kategori	T _D Temel saha denetim süresi, denetim gün sayısı	T _H Her bir ek HACCP çalışması için denetim gün sayısı	T _{FTE} Etkin Çalışan Sayısı
A I	1	0,25	1 to 5 = 0 6 to 49 = 0,5 50 to 99 = 1,0 100 to 199 = 1,5 200 to 499 = 2,0 500 to 999 = 2,5 > 1 000 = 3
A II	1	0,25	
B I	1	0,25	
B II	1	0,25	
B III	1	0,25	
C 0	2	0,5	
C I	2	0,5	
C II	2	0,5	
C III	2	0,5	
C IV	2	0,5	
D	1	0,5	
E	1,5	0,5	
F I	1	0,5	
F II	1	0,5	
G	1,5	0,25	
H	1,5	0,25	
I	1,5	0,5	
J	1,5	0,5	
K	2	0,5	

Ds = (TD + TH + TFTE)

Ds, toplam denetim süresidir.

TD, belgelendirmenin (alt) kategorisi ve kapsamı için temel saha denetim süresidir (bir HACCP çalışması içerir), gün olarak.

TH, ek HACCP çalışmaları için denetim günlerinin sayısıdır.

TFTE, tam zamanlı eşdeğer (TZE) çalışanı başına denetim günü sayısıdır.

Tt, Her bir Ek saha için en kısa tetkik süresidir.

Ns, Ek saha sayısıdır.

(Tt)=(Ds*50%)*Saha sayısı(Ns)

En kısa başlangıç belgelendirmesi tetkiki süresi,

Müşteri kuruluşun birden fazla kategoride kapsamı var ise tetkik süresi hesaplanırken yüksek olan dikkate alınır.

En kısa gözetim tetkik süresi, en kısa tetkik süresi 1 tetkik gününden az olmamak kaydıyla (A ve B için 0.5 tetkik günü) ilk belgelendirme tetkik süresinin 1/3'ü yeniden belgelendirme tetkikleri için 2/3'ü ayrılmalıdır. Bu süreleri arttırabilecek veya azaltabilecek faktörler varsa Baş Tetkikçi tarafından dikkate alınmalı ve tetkik raporunda kayıt altına alınmalıdır.

En kısa yeniden belgelendirme tetkik süresi, en kısa tetkik süresi 1 tetkik gününden az olmamak kaydıyla (A ve B için 0.5 tetkik günü kabul edilebilir) ilk belgelendirme tetkik süresinin 2/3'ü olmalıdır.

8.5.5 Helal Belgelendirme Tetkik Süresinin Belirlenmesi

Aşağıda belirtilen gıda Kategori Kodları Tablosu kullanılarak kapsama istinaden kategori kodu belirlenir.

Helal Belgelendirme kuruluşu aşağıdaki fonksiyonları gerçekleştirebilmek için Table A.1' i kullanacaktır.

- üstlendiği kapsamı tanımlamak
- Helal belgelendirme sistemindeki belirli görevler için tetkikçilerinin, uzmanlarının ve personelinin gerekli yetkinliğini ve teknik niteliğini belirlemek,
- uygun nitelikli bir tetkik ekibi seçmek.

Tablo A.1'de verilen örnekler ayrıntılı değildir, sadece ilgili konuların bir göstergesidir. Belirli bir müşteri kuruluşunun kapsamı birden fazla kategoriye kapsayabilir.

Tablo A.1 Helal Ürün / Hizmet / Süreç ve / veya Yönetim Sistemi Kategorileri

Grup a	Kategori	Alt Kategori	Dahil olacak faaliyetlere örnekler
Yetiştiricilik	A Hayvan yetiştiriciliği	AI Et/süt/yumurta/bal için hayvan yetiştiriciliği	Et üretimi, yumurta üretimi, süt üretimi ve bal üretimi için hayvan yetiştirmek (balık ve deniz ürünü dışında)
			Büyütme, barındırma, tuzağa düşürme ve avlama (avlama noktasında kesim)
		AII Balık ve deniz ürünleri yetiştiriciliği	İlgili çiftlik ambalajlaması ve depolama
			Et üretimi için balık ve deniz ürünü yetiştirmek
	B Bitki yetiştiriciliği	BI Bitki yetiştiriciliği (hububat ve baklagiller dışında)	Büyütme, barındırma, tuzağa düşürme ve yakalama (yakalama noktasında kesim)
			İlgili çiftlik ambalajlaması ve depolama
		BII Hububat ve baklagil yetiştiriciliği	Bitki(hububat ve baklagil dışında): bahçe bitkileri (sebzeler, meyveler, baharatlar, mantarlar, vb.) ve gıda için su bitkileri yetiştirmek veya hasat etmek
			İlgili çiftlik ambalajlaması ve depolama
Gıda ve yem işleme	C Gıda imalatı	CI Helal kesim ve dayanıksız hayvansal ürün işlenmesi	Gıda için hububat ve baklagil yetiştirmek veya hasat etmek
			İlgili çiftlik ambalajlaması ve depolama
		CII Dayanıksız bitkisel ürün işlenmesi	Kesim ve paketlenme dahil olmak üzere balık ve deniz ürünü, et, yumurta, süt ve süt ürünü ile balık ürünlerini içeren hayvansal ürün üretimi
			Meyve ve taze meyve suyu, sebze, hububat, sert kabuklu yemişler ve baklagil içeren bitkisel ürün üretimi
	D Yem imalatı	CIII Dayanıksız hayvansal ve bitkisel ürün işlenmesi (et tabanlı gıda ürünleri, karışık ürünler)	Pizza, lazanya, sandviç, hazır yemekler, mantı içeren karışık hayvansal ve bitkisel ürünlerin üretimi
			Konserve gıda, bisküvit, atıştırmalık, sıvı yağ, içme suyu, meşrubat, makarna, un, şeker, yenilebilir tuzu içeren herhangi bir kaynaktan elde edilen ve ortam sıcaklığında satılabilen Helal gıda ürünleri üretimi
		CIV Dayanıklı ürün işlenmesi	Tek bir veya karışık gıda kaynağından gıda üretilen hayvanın kullanması için yem üretimi
		DI Yem üretimi	

	D	Hayvan yemi üretimi	DII	Evcil hayvan maması üretimi	Tek bir veya karışık gıda kaynağından gıda dışı hayvanların kullanması için yem üretimi
Yemek hizmeti	E	Yemek hizmeti			Bir uydu birimde veya hazırlandığı yerde tüketim için Helal gıdanın hazırlanması, depolanması ve uygunsa teslimatı
			FI	Perakende / toptan satış	Bir müşteriye son proses görmüş bir gıda ürününün tedariki (perakende işyerleri, mağazalar, toptancılar)
	F	Dağıtım			Gıda ürünlerini kendi hesabına veya diğerlerinin acentası şeklinde satmak veya almak
			FII	Gıda komisyonculuğu / ticareti	İlgili ambalajlamak
Perakende, nakliye ve depolama			GI	Dayanısız gıda ve yem için nakliye ve depolama hizmetlerinin tedariki	Dayanısız gıda ve yemin nakliyesi ve depolanması için dağıtım araçları ve depolama tesisleri
	G	Nakliye ve depolama hizmetlerinin tedariki			İlgili ambalajlamak
			GII	Dayanıklı gıda ve yem için nakliye ve depolama hizmetlerinin tedariki	Dayanıklı gıda ve yemin nakliyesi ve depolanması için dağıtım araçları ve depolama tesisleri
			HI		İlgili ambalajlamak
	H	Hizmetler			Su temini, haşere kontrolü, temizlik hizmetleri, atık bertarafı dahil olmak üzere gıdaların güvenli üretimi ile ilgili hizmetlerin sağlanması.
			HII	Finansal hizmetler	Bankacılık, sigorta, yatırım fonları, leasing, takas vb.
			IIII	Müslüman Dostu Turizm ve Seyahat Hizmetleri	Tatil köyleri, Oteller, Turizm ve seyahat acentesi hizmetleri, örneğin rezervasyonlar vb.
Yardımcı hizmetler	I	Gıda Ambalajı ve Ambalaj Malzemesi Üretimi			Gıda ambalaj malzemesi üretimi
	J	Ekipman imalatı			Gıda işleme ekipmanı ve otomatların üretimi ve geliştirilmesi
Biyokimyasal	K	(Biyo) Kimyasalların Üretimi			Gıda ve yem katkı maddeleri, vitaminler, mineraller, biyo-kültürler, tatlandırıcılar, enzimler ve işleme yardımcıları üretimi
					Pestisitler, ilaçlar, gübreler, temizlik maddeleri
					1. Cilt bakım ürünleri: Krem, losyon, nemlendirici, serum
					2. Saç bakım ürünleri: Şampuan, saç kremi, saç maskesi
			LI	Kozmetikler	3. Makyaj ürünleri: Fondöten, ruj, göz farı, allık
					4. Ağız ve diş bakım ürünleri: Diş macunu, ağız spreyi
Diğerleri	L	Diğer malzeme imalatı			5. Kişisel hijyen ürünleri: Deodorant, vücut spreyi, sabun, duş jeli
			LII	Tekstil ve tekstil ürünleri	-----
			LIII	Deri ve deri ürünleri	-----
			LIV	BYS (Başka yerde sınıflandırılmamış)	-----

a)Gruplar, akredite olmuş belgelendirme kuruluşlarının akreditasyon kapsamı ve belgelendirme kuruluşlarına şahitlik eden akreditasyon kuruluşları için kullanılır.

b)Çiftlik ambalajlaması, üründe değişiklik veya proses olmadan ambalajlanması anlamına gelir.

c)İlgili ambalajlama, ilk ambalajlamayı bozmadan ve üründe bir proses veya değişiklik yapmadan ambalajlanması anlamına gelir.

8.5.5.1 Helal Belgelendirme Tetkik Sürelerinin belirlenmesi

Tek şube için en kısa tetkik süresi, Ts:

$$Ts = TD + TH + (TPV + TFTE) * CC$$

TD, gün cinsinden temel olarak sahada geçecek tetkik süresidir;

TH, her ek HACCP / Helal KKN ürün grubu çalışması için tetkik günleridir ve yalnızca gıda zincirindeki ürünler / hizmetler / süreçler grubu için uygulanır. Şirketin 1 HACCP / Helal CCP çalışması olduğunda H '0' olarak kabul edilir. Her ilave çalışma için tetkik sayısı artırılabilecek, diğer ürün / hizmet / süreç türleri için '0' olarak alınabilmektedir.

TPV is the audit days for product variety

TFTE çalışan sayısı başına tetkik günü sayısıdır.

CC, proses veya üretim karmaşıklığı sınıfı için çarpan olarak faktördür

Ts hesaplandıktan sonra sonuç ondalık bir sayı ise, gün sayısı en yakın yarım güne göre ayarlanmalıdır veya (örneğin: 5.3 tetkik günü 5.5 tetkik günü, 5.2 tetkik günü 5 tetkik günü olur).

Ya da

Ts hesaplandıktan sonra sonuç ondalık bir sayı ise, gün sayısı bir sonraki tam ya da yarım güne yuvarlanmalıdır (örneğin: 5.3 tetkik günü 5.5 tetkik günü, 5.7 tetkik günü 6 tetkik günü olur).

Her bir ek saha için minimum tetkik süresi, Tasv:

Tasv = Ts * 50/100

Tetkik zamanını belirlerken, SZUTEST bahsi geçen hususların yanı sıra aşağıdaki hususları da dikkate almalıdır:

- OIC / SMIIC helal standardının gereklilikleri,
- kuruluşun büyüklüğü ve karmaşıklığı,
- teknolojik ve düzenleyici bağlam,
- üretim veya süreç ya da GSYS kapsamındaki faaliyetlerin herhangi bir dış kaynak kullanımı,
- önceden yapılan tetkiklerin sonuçları,
- saha sayısı ve çoklu saha değerlendirmeleri.

Kategori (Ek A ya bakınız)	B Temel saha tetkik süresi (tetkik günleri cinsinden)	H* Her bir ek HACCP/HALAL çalışması için ek tetkik gün sayısı (tetkik günleri cinsinden)	FTE Belgelendirmenin kapsamında bulunan çalışan sayısı (tetkik günleri cinsinden)	CC Karmaşıklık sınıfı (faktör, çarpan)	PV** Ürün çeşitliliği (tetkik günleri cinsinden)	Tasv Ziyaret edilen her bir ek saha için tetkik günleri cinsinden)
A	AI	1.00	0.25			
	AII	1.00	0.25			
B	BI	1.00	0.25			
	BII	1.00	0.25			
C	CI	1.50	0.50			
	CII	1.25	0.50			
	CIII	1.75	0.50			
	CIV	1.75	0.50			
D		1.50	0.25			
E		1.00	0.50			
F	FI	1.50	0.50		1- 3 arası = 0.50 4 - 6 arası = 1.00	asgari saha değerlendirme
	FII	1.25	0.50			
G	GI	1.50	0.50	Düşük CC= 1.25	7- 10 arası = 1.50 11- 20 arası = 2.00 > 20 = 3.00	/ tetkik süresinin 36.50' si
	GII	1.00	0.50	Orta CC=1.50		
H	H1	1.25	0.50	Yüksek CC= 1.75		
	HII	1.75	0.50			
I		1.00	0.25			
J		1.00	0.25	Çok Yüksek CC= 2		
K		1.75	0.50			
L	LI	1.75	0.50			
	LII	1.25	0.25			
	LIII	1.50	0.50			
	LIV	1.00	0.25			

* H yalnızca gıda zincirindeki ürünler / hizmetler için geçerlidir.

** PV yalnızca hizmetler / prosesler için değil, ürünler için kullanılır.

Tablo B1, Helal belgelendirme tetkik süresini temel olarak etkileyen bir kuruluşun süreçlerinin veya üretiminin niteliğine ilişkin dört temel karmaşıklık sınıfına dayanmaktadır, bunlar:

Çok Yüksek - belirgin doğası olan çok sayıda ayrıntılı alt prosesler (tipik olarak yüksek derecede helal olmayan riskleri olan imalat ve işleme kuruluşları). Çok çeşitli prosesler veya alt prosesler ya da çok sayıda hammadde veya girdi içermekle beraber Helal yönleri açısından potansiyel olarak çok yüksek risk taşıyan ürünleri veya hizmet sektörlerini kapsar.);

Yüksek - önemli doğası olan çok sayıda prosesler (tipik olarak önemli helal olmayan riskleri olan imalat veya işleme türü organizasyonlar. Helal yönünden potansiyel olarak yüksek risk taşıyan ürünleri ve hizmet sektörlerini birçok süreçle kapsar.);

Orta - önemli niteliğe sahip olağan sayıda prosesler (tipik olarak imalat veya hizmet kuruluşları. Orta düzeyde helal olmayan riskleri olan ürün ve hizmetleri kapsar);

Düşük - önemli nitelikte az sayıda süreç (az sayıda önemli niteliğe sahip tipik kuruluşlar. Düşük potansiyele sahip helal olmayan riskleri olan ürün ve hizmetleri kapsar);

Tablo B1; yukarıdaki dört karmaşıklık sınıfını kapsamaktadır. Tablo B2, yukarıdaki dört karmaşıklık sınıfı ile tipik olarak bu sınıfa girecek endüstri sektörleri arasındaki bağlantıyı sunmaktadır.

Helal belgelendirme kuruluşu, belirli bir sektördeki tüm kuruluşların her zaman aynı karmaşıklık sınıfına girmeyeceğini kabul etmelidir. Helal belgelendirme kuruluşu, müşteri kuruluşların belirli faaliyetlerinin karmaşıklık sınıfının belirlenmesinde dikkate alınmasını sağlamak için sözleşme inceleme prosedüründe esnekliğe izin vermemelidir. Örneğin: kimyasal üretim sektöründeki birçok işletme 'yüksek karmaşıklık' olarak sınıflandırılrsa da, kimyasal reaksiyondan arınmış ve / veya çok sayıda veya riskli hammadde ve / veya ileri işleme gibi proseslere tabi olmayan sadece bir

karışımı olan bir kuruluş 'orta' ve hatta 'düşük karmaşıklık' olarak bile sınıflandırılabilir.

Kuruluşun sisteminin, süreçlerinin ve ürünlerinin / hizmetlerinin tüm nitelikleri göz önünde bulundurulmalı ve etkili bir tetkik için az çok tetkik süresini haklı gösterebilecek faktörler için adil bir değerlendirme yapılmalıdır. Arttırıcı faktörler azaltıcı faktörlerle dengelenebilir. Tetkik süresi, Tablo B1 ve B2'de verilen süre üzerinde ayarlamalar yapılan tüm durumlarda, varyasyonu haklı gerekçelendirmek için yeterli kanıt ve kayıtlar tutulmalıdır.

Tablo B.2. İşletme Sektörleri ve Karmaşıklık Sınıfları Arasındaki Bağlantı Örnekleri

Karmaşıklık Sınıfı	İş Sektörü
Çok Yüksek	Başka yerde sınıflandırılmamış kimyasallar, farmasötik ürünler, işlenmiş et ürünleri, genetiği değiştirilmiş ürünleri, gıda katkı maddeleri, biyokültürler, kozmetik ürünler, işlem yardımcıları, mikro-organizmalar.
Yüksek	kesimhane ve tavukçuluk, peynir ürünleri, bisküvi peşitleri, yağ, içecekler, oteller, restoranlar, beslenme takviyeleri, temizlik maddeleri, ambalajlama malzemeleri, tekstil ürünleri, İslami finans.
Orta	sür ürünleri, balık ürünleri, yumurta ürünleri, arıcılık, baharatlar, bahçe ürünleri, korunmuş meyveler, korunmuş bitkiler, konserve ürünler, makarna, şeker, hayvan yemi, balık yemi, su tedariki, ürünlerin geliştirilmesi, süreç ve ekipman, veterinerlik hizmetleri, süreç ekipmanı, otomatlar, deni ürünleri.
Düşük	balık, yumurta üretimi, süt üretimi, balıkçılık, avcılık, tuzakta yakalama, meyveler, sebzeler, tahıl, taze meyve ve taze meyve suları, içme suyu, un, tuz, perakende satış mağazaları, dükkanlar, toptan satıcılar, nakliye ve depolama.

İlgili bir sertifikalı Helal ürün / süreç / hizmet veya yönetim sistemi mevcut değilse, tetkike ek süre eklenmelidir. Sertifikanın bu konuda ilgili sertifika olarak değerlendirilebilmesi için, o yönetim sistemi sertifikası, ilgili ürün / süreç / hizmet / süreç için gıda güvenliğinin kapsamını da barındırıyor olması gerekmektedir.

Çalışan sayısı, belgelendirme kapsamına ilişkin tam zamanlı eşdeğer çalışan sayısı (FTE) olarak ifade edilmelidir.

Çoklu saha örneklemelerinin kullanımı sadece A, B, E, F ve G kategorileri için (bkz. Tablo B2) olasıdır ve bu kategoriler içinde benzer süreçleri işleten 20'den fazla tesisi olan kuruluşlar için mümkündür.

Bu, ilk belgelendirme, gözetim ve yeniden belgelendirme tetkikleri için geçerlidir. Belgelendirme kuruluşu, çoklu saha belgelendirmesi için yaptığı örnekleme kararını gerekçelendirecektir.

Diğer faktörler, asgari tetkik süresinin artırılmasını gerektirebilir (örneğin, ürün tipi sayısı, ürün hattı sayısı, ürün geliştirme, Helal Kritik Kontrol Noktaları (CCP) sayısı, operasyonel PRP sayısı, inşaat alanı, altyapı, şirket içi laboratuvar testleri, çevirmen ihtiyacı).

Tüm tetkik türleri için tetkik süresi, müşterinin lokasyonundaki toplam süreyi (fiziksel veya sanal) ve planlama, doküman incelemesi, müşteri personeli ile iletişim ve rapor yazımı için saha dışında geçirilen toplam süreyi içerir.

Helal belgelendirmesi yerinde tetkikin süresi, Bölüm B.2' deki metodoloji izlenerek hesaplanan tetkik süresinin % 70'inden az olmamalıdır. Bu ilk belgelendirme, gözetim ve yeniden belgelendirme tetkikleri için geçerlidir. Helal Belgelendirme Kuruluşu, uygun ve uygulanabilir gerekçeler kullanarak tetkik süresinde herhangi bir azaltma veya arttırma uygulayabilir. Bu azaltma oranı, bölüm B.2'ye göre tetkik süresinin % 30'unu geçmemelidir.

Helal Belgelendirme Gözetim Tetkik Süresi

Minimum gözetim tetkik süresi, en az 0.5 tetkik günü olmak üzere, ilk belgelendirme tetkik süresinin üçte biri olmalıdır.

Minimum yeniden belgelendirme süresi, ilk belgelendirme tetkik süresinin üçte ikisi ve en az 0,5 tetkik günü olmalıdır.

8.5.6 ENYS Tetkik Sürelerinin Belirlenmesi

ENYS tetkik zamanı belirlenirken aşağıdaki faktörler dikkate alınarak hesaplama gerçekleştirilir, Yapılan hesaplama FR.SB.02 Tetkik prgramına kayıt edilir ve ilgili alanda bir baştetkikçi / Tetkikçi / Teknik uzmandan dan görüş alınır.

Enys tetkik zamanı belirlenirken öncelikle kuruluşun EnYS Etkin personel sayısı, Enerji kaynakları, Önemli enerji kullanımları, Enerji tüketimleri dikkate alınır.

8.5.6.1 ENYS Etkin Personelinin Belirlenmesi

EnYS etkin personeli, enerji performansının iyileştirilmesi imkânlarının belirlenmesi, uygulanması ve sürdürülmesi için kapsam ve sınırlar dâhilinde EnYS şartlarının yerine getirilmesine katkı sağlar. EnYS etkin personel sayısının belirlenmesi süreci EnYS'nin gereksinimlerine önemli derecede katkıda bulunan kişilerin kapsanmasını sağlamalıdır.

Tetkik süresi hesaplanırken ENYS Etkin personel sayısı baz alınır , etkin personel sayısını belirleyebilmek için ;

- üst yönetim,
- enerji yönetim ekibi,
- enerji performansına yönelik tedarikten sorumlu kişi(ler),
- enerji performansını etkileyen önemli kararlar yapmakla sorumlu kişi(ler),
- hedefler, enerji hedefleri ve eylem planları dahil enerji performansının geliştirilmesi ve sürdürülmesinden sorumlu kişi(ler)
- enerji veri ve analizlerinin geliştirilmesi ve sürdürülmesinden sorumlu kişi(ler);
- gerekli görüldükçe mevsimsel işlemlerde ÖEK'lerle alakalı süreçlerin planlaması, Operasyonu ve sürdürülmesinden sorumlu kişi(ler);
- enerji performansını etkileyen dizaynlardan sorumlu kişi(ler)

Not 1: Etkin personel sayısını belirlemek için kategorileri incelerken, kişi(ler) iki kere sayılmamalıdır.

Not 2 :- Önemli enerji kullanımlarından sorumlu kişiler, eylemlerinin enerji performansı üzerindeki etkisine bağlı olarak ENYS etkin personeli olarak düşünülmemelidir. ENYS etkin personeline dâhil edilmeden önce bu kişilerin rollerini ve etkilerini anlamak önemlidir.

Not 3: EnYS etkin personelinin büyük bir yüzdesinin benzer veya tekrarlayan süreçleri gerçekleştirmesi durumunda sayıda azaltmaya izin verilebilir. EnYS etkin personelin benzer veya tekrarlayan süreçlerinin belirlenmesinde kullanılan gerekçe ve kriterler dokümanite edilmiş bilgi olarak tutulmalıdır.

Not 4 : EnYS etkin personel belirlenirken, süreç kalıcı, tam zamanlı, geçici ve yarı zamanlı personel dahil tüm potansiyel kişilerle başlamalıdır. Buna ek olarak, enerji performansını veya enerji performans gelişimini etkileyen taşeronlar veya dış servis sağlayıcılar da dikkate alınmalıdır. Yarı zamanlı personel çalışan saate göre baz alınır. Yarı zamanlı personel sayıları eşdeğer tam zamanlı personel sayısına çevrilmelidir.

Not 5: EnYS etkin personelinin büyük bir yüzdesinin benzer veya tekrarlayan süreçleri gerçekleştirmesi durumunda sayıda azaltmaya izin verilebilir. EnYS etkin personelin benzer veya tekrarlayan süreçlerinin belirlenmesinde kullanılan gerekçe ve kriterler dokümanite edilmiş bilgi olarak tutulmalıdır.

Not 6: Geçici sahalar; Bir müşteri kuruluşun benzer aktiviteleri kapsadığı geçici sahalarda, belgelendirme kurulu EnYS'sinin tetkikinde bir çoklu saha örnekleme planı kullanmalıdır. Geçici sahaların benzer aktiviteleri kapsamadığı durumlarda, bu sahalara örneklenmez.

8.5.6.2 Enerji Türlerinin Belirlenmesi

Enerji kaynakları belirlenirken; müşteriden o müşteri kuruluşun toplam enerji harcamasının %80'ine denk gelen enerji türleri sayısının belirlenmesini istemelidir. Bu enerji kaynakları, enerji incelemesinde tespit edilmiş türlerdir. Bu sayı müşteri kuruluş için enerji türlerinin sayısı ile aynı olmak zorunda değildir. Enerji kaynakları, EnYS' nin sınırlarını aşan türler olacaktır.

8.5.6.3 EnYS'nin Karmaşıklığının Belirlenmesi

Karmaşıklık üç değerlendirmeyi esas alır:

- Yıllık enerji tüketimi,
- Enerji kaynaklarının sayısı,
- Önemli enerji kullanımlarının sayısı.

Karmaşıklık, bütün bu değerlendirmeleri dikkate alan ağırlıklı bir katsayıya dayalı olarak hesaplanan bir değerdir. Her değerlendirme için karmaşıklığın hesaplanmasında iki bilgi gereklidir:

- Ağırlık değeri veya çarpan,
- Bir aralığı esas alan bir değer olan karmaşıklık faktörü.

Karmaşıklığı (C) hesaplama bağıntısı aşağıda verilmiştir:

$$C=(F_{EC} \times 0,25)+(F_{ET} \times 0,25)+(F_{SEU} \times 0,50)$$

FEC Tablo A.1 deki yıllık enerji tüketimi karmaşıklık faktörü;

FET Tablo A.1 deki enerji türü sayısı karmaşıklık faktörü;

FSEU Tablo A.1 deki önemli enerji kullanımları sayısı karmaşıklık faktörü;

Not: TÜRKAK R.40.05 Rehberinde ISO 50001 belgelendirmesi için belirlenen teknik alanlar ve TES (TÜRKAK Enerji Sınıfı (Kompleks: K Y:Yüksek, N:Normal) değerleri FR.SB.89 Teknik Alan Yeterlilik Formunda tanımlanmıştır.

Tablo A. 1: EYS karmaşıklığının Hesaplanması için Gereken Faktörlerin Ağırlıklı Değerlerini ve bu Faktörlerin Karşılık Aralıklarını Verir.

Tablo A.1 Tetkik süresinin belirlenmesi için enerji karmaşıklık kriteri			
Dikkate alınacak	Ağırlık	Aralık	Karmaşıklık faktörü
Yıllık enerji tüketimi (TJ)	25 %	≤ 20 TJ	1,0
		20 TJ ≤ 200 TJ	1,2
		200 TJ ≤ 2000TJ	1,4
		> 2000 TJ	1,6
Enerji türleri sayısı	25 %	1-2 enerji türü	1,0
		3 enerji türü	1,2
		≥ 4 enerji türü	1,4
Önemli enerji kullanımları sayısı	50 %	1-3 ÖEK	1,0
		4-6 ÖEK	1,2
		7-10 ÖEK	1,3
		11-15 ÖEK	1,4
		≥ 16 ÖEK	1,6
Yıllık enerji tüketimi ve ÖEKler müşterinin enerji gözden geçirmesinde elde edilmelidir.			

Karmaşıklık değeri yukarıdaki bağıntı kullanılarak hesaplandıktan sonra Çizelge A.2'ye göre EnYS karmaşıklık seviyesinin belirlenmesinde kullanılır.

Çizelge A.2 - EnYS karmaşıklık seviyesi

Tablo A.2 EnYS Karmaşıklığı Seviyesi	
Karmaşıklık Değeri	EnYS Karmaşıklık Seviyesi
> 1,35	High / Yüksek
1,15 to 1,35	Medium / Orta
≤ 1,15	Low / Düşük

8.5.6.4 EnYS Tetkik Süresinin Belirlenmesi

Asgari tetkik süresi, EnYS etkin personeli sayısı ve karmaşıklığın kombinasyonu esas alınarak belirlenir. İlk belgelendirme için asgari tetkik süresi (Aşama 1 ve Aşama 2) Çizelge A.3'te gösterilmiştir.

Aşama 1'de tetkik süresinin gözden geçirilmesi ve doğrulanması gerçekleşir.

EnYS etkin personel sayısı	Karmaşıklık		
	Düşük	Orta	Yüksek
1-8	2,5	4	5
9-15	4	6	7
16-25	5	7	9
26-35	6,5	8	10
36-45	8	9,5	11,5
46-175	8,5	11	12
176-275	9	11,5	12,5
276-425	10	13	15
≥ 426	Bu durumda yukarıdakiya göre oransal bir sayı belgelendirme kuruluşu tarafından hesaplanacaktır ve kayıt altına alınacaktır.		

A.4 - Gözetim ve yeniden belgelendirme için asgari süre (tetkik-gün)

EnYS etkin personel sayısı	Karmaşıklık					
	Düşük		Orta		Yüksek	
	Gözetim	Yeniden belgelendirme	Gözetim	Yeniden belgelendirme	Gözetim	Yeniden belgelendirme
1-8	1	1,5	1	2,5	1,5	3
9-15	1	2,5	2	4	2,5	5
16-25	2	3,5	2,5	5	3	6
26-35	2,5	5	3	6	3,5	7
36-45	2,5	6	3,5	8,5	3,5	8,5
46-175	2,5	6	3,5	7	3,5	8,5
176-275	3	6	4	8	4	9,5
276-425	3,5	7	4	8,5	5	11
≥ 426	Tetkik süresi boyunca 425'i geçen sayıda ENYS etkin personeli sağlayabilir. Böyle bir tetkik süresi, bu çizelgedeki artışları takip etmelidir.					

Gözetim ve yeniden belgelendirme tetkiklerine ait tetkik zamanı belirlenirken, belgelendirme süreci EnYS, ÖEKler, tesisler, ekipman, sistemler veya süreçlerdeki önemli değişikliklerin belirlenmiş tetkik zamanının yeniden değerlendirilmesini sağlamalıdır. Gözetim ve yeniden belgelendirme tetkik öncesi değişiklikler FR.SB.01 EK-1 Enerji Yönetim Sistemi Başvuru Eki ile müşteriden alınmalıdır.

8.5.6.5 Enerji Yönetim Sisteminin Tetkik Zamanının Ayarlanması İçin Faktörler:

A) Azaltma

-Yönetim Sisteminin Olgunluğu

-Geçerli belgelendirme çevirimindeki enerji performans gelişimine dair akredite onaylama iddiası

Bir EnYS için tetkik süresinin azaltılması Tablo A.3 ve A.4te belirlenen sürenin %30'unu geçmemelidir.

B) Artırma

-Lojistikler ve daha geniş sahalar;

-Tetkinin gerçekleştirilmesinde kullanılan birden fazla dil;

-Müşteri kuruluştaki değişiklikler;

-Önceki tetkiklerden bulgular;

-Saha içindeki enerji üretimi (örn. Sınırlar içinde buhar üretiminin jenarasyonu, kojenerasyon);

-Bir personelin EnYS etkin personel içinde göze alınmamış birden fazla role sahip.

Not 1 : Vardiya bazında iş yapan süreçlerde vardiyaların tetkikin boyutu her vardiyada gerçekleştirilen faaliyet/süreçlere ve müşteri kuruluşun gösterdiği her bir vardiya üzerindeki kontrol düzeyine bağlıdır. Etkili bir uygulamanın tetkiki için en az bir vardiya tetkik edilmelidir. Vardiyaların örnekleme metodu ve diğer vardiyaların tetkik edilmesine ilişkin gerekçe kayıt altına alınmalıdır.

Not 2 : Tetkikler, ağ-bazlı işbirliği, ağ üzerinden toplantılar, telekonferanslar ve/veya müşteri kuruluşun süreçlerinin elektronik onaylanması gibi uzaktan tetkik yöntemlerini içerebilir. Uzaktan tetkik yöntemleri Uzaktan tetkik yöntemleri TL.SB.03 Sistem Belgelendirme Uzaktan Denetim Talimatı'nda detaylandırılmıştır.

Uzaktan tetkik faaliyetleri tetkik planı içerisinde belirtilmeli ve bu faaliyetlere ayrılan süre tetkikin süresine katkı olarak değerlendirilmelidir. Tetkik planı uzaktan tetkik faaliyetlerinin gerekçelerini veya ona yapılan atıfları içermelidir. Tetkik planı aynı zamanda teknolojilerin seçimi ve nasıl yönetildiklerini de içermelidir.

NOT 3: Uzaktan tetkikler, tetkik zamanı içindeki diğer faaliyetler için de kullanılabilir.

8.5.7 BGYS Tetkik Sürelerinin Belirlenmesi

PR.SB.06 BİLGİ GÜVENLİĞİ İŞ TURLERİ VE UZMANLIK KATEGORİLERİNİN SINIFLANDIRILMASI PROSEDÜRÜ'nde belirtilen Sektör ve Uzmanlık Kategorisi Kodları kullanılarak kapsama istinaden Sektör ve Uzmanlık kategori kodu belirlenir.

Belgelendirme, gözetim ve yeniden belgelendirme tetkikleri için minimum süre, organizasyon çalışan sayısının bir fonksiyonu olarak aşağıdaki tabloda(Tablo-1) gösterilmiştir.Bu sürelerle;

- Tetkike hazırlık ve BGYS dokümantasyonunun gözden geçirilmesi,
- Yerinde tetkik (1. Ve 2. Aşama tetkikleri),
- Raporlama dahildir.
- Seyahat süreleri dahil değildir.

Tablo.1 Tetkik /gün Tablosu

IAF MD 29:2024 ve ISO/IEC 27006-1:2024 referans alınmıştır.

Kuruluşun kontrolü altında iş yapan kişi sayısı	İlk denetim için kalite yönetim sistemi denetim süresi (denetçi günleri, d)	İlk denetim için çevre yönetim sistemi denetim süresi (denetçi günleri, d)	İlk denetim için BGYS denetim süresi (denetçi günleri, d)	Additive ve subtractive faktörler	Toplam denetim süresi
1-10	1,5-2	2,5-	5	Bkz C.3.5	
11-15	2,5	3,5	6	Bkz C.3.5	
16-25	3	4,5	7	Bkz C.3.5	
26-45	4	5,5	8,5	Bkz C.3.5	
46-65	5	6	10	Bkz C.3.5	
66-85	6	7	11	Bkz C.3.5	
86-	7	8	12	Bkz C.3.5	
126-175	8	9	13	Bkz C.3.5	
176-275	9	10	14	Bkz C.3.5	
276-425	10	11	15	Bkz C.3.5	
426-625	11	12	16,	Bkz C.3.5	
626-875	12	13	17,	Bkz C.3.5	
876-1 175	13	15	18,	Bkz C.3.5	
1 176-1 550	14	16	19,	Bkz C.3.5	
1 551-2 025	15	17	21	Bkz C.3.5	
2 026-2 675	16	18	22	Bkz C.3.5	
2 676-3 450	17	19	23	Bkz C.3.5	
3 451-4 350	18	20	24	Bkz C.3.5	
4 351-5 450	19	21	25	Bkz C.3.5	
5 451-6 800	20	23	26	Bkz C.3.5	
6 801-8 500	21	25	27	Bkz C.3.5	
8 501-10 700	22	27	28	Bkz C.3.5	
> 10 700	İlerlemeyi takip edin yukarıda	İlerlemeyi takip edin yukarıda	İlerlemeyi takip edin yukarıda	Bkz C.3.5	

Planlama ve rapor yazımı için hesaplanan sürenin toplamının yerinde "denetim süresini" (fiziksel/uzaktan) tipik olarak C.3.3, C.3.4 ve C.3.5 uyarınca hesaplanan sürenin %70'inin altına düşürmemesi beklenmektedir. Planlama ve/veya rapor yazımı için ek süre gerektiğinde, bu durum yerinde denetim süresinin azaltılması için bir gerekçe teşkil etmeyecektir. Denetçinin seyahat süresi bu hesaplamaya dahil değildir ve tabloda belirtilen denetim süresine ektir.

Tetkikin süresinde yukarıdaki tabloya göre bir azaltma yapıldığında, azaltmanın gerekçeleri dokümanite edilmelidir. Tetkik süresinden azaltma sadece ISO 27001 standardı olan firmalar için maksimum süre %30'u geçemez. Ancak entegre tetkikler için yapılması gereken maksimum süre indirimi % 20'yi geçemez.

Aşağıda, Tablo 2-3-4 ve 5 tetkik zamanında yapılacak artırım ve azaltımın maksimum süreleri ve sonucunda verilecek artırım ve azaltım oranları gerekçeleri ile tanımlanmıştır.

Tablo 2; tetkik süresinin hesaplanmasında etkisi olan faktörlerin sınıflandırılmasını vermektedir. Bu sınıflandırmalar kullanılarak Tablo 3 den iş karmaşıklığı ile ilgili kuruluşun karmaşıklık derecesi sınıflandırılması hesaplanır. Tablo 4'den ise kuruluşun BT karmaşıklığı hesaplanır. Her iki tablodan gelen derecelendirme verileri ile Tablo 5'de belirtilen matris kullanılarak azaltım arttırım yapılması hususuna karar verilir.

İlk tetkik süresi bu şekilde hazırlanacak olup, saha tetkikinde harcanan süre tabloda verilen sürenin yüzde 70'inden aşağı olmamalıdır. Bu şu demektir; rapor yazma inceleme vb. İşlemler için ayrılan süreler kesinlikle belirtilen toplam sürenin %30'unu aşamaz.

Gözetim tetkiklerinde ilk tetkikte harcanan sürenin 1/3'ü tetkik süresi olarak hesaplanabilir.

Yenileme tetkiklerinde ilk tetkikte harcanan sürenin 2/3 ü tetkik süresi olarak hesaplanabilir.

Belgelendirme kapsamına dahil olan bilgi güvenliği yönetim sistemlerine ilişkin tüm lokasyonlar ve bu lokasyonlarda çalışan sayısı göz önünde bulundurularak tetkik süresi hesaplanır. Azaltma veya artırım faktörleri esas alınarak tetkik süresi hesaplandıktan sonra, elde edilen toplam süre belgelendirme kapsamına dahil olan lokasyonlar arasında dağıtılır. Bu sürenin dağıtımı esnasında ilgili hizmet noktalarında gerçekleştirilen operasyonların karmaşıklık seviyesi operasyonun büyüklüğü ve çalışan sayısı gibi faktörler göz önünde bulundurularak toplam süre, şubeler arasında doğru orantılı olacak şekilde dağıtılır. Şubeler arasında dağıtımı gerçekleştirilen tetkik süresi ile ilgili gerekçelendirmeler, FR.SB.02 Tetkik programı aracılığı ile kayıt altına alınır.

Tablo 2: Tetkik Süresinin Hesaplanmasında Etkisi Olan Faktörlerin Sınıflandırılması Tablo 3- İş ve Organizasyonla İlgili Faktörler (BT dışında)

	Çaba üzerindeki etkisi		
	Azaltılmış çaba	Normal çaba	Artan çaba
Faktörler (bkz. C.3.5)			
a) karmaşıklığı ISMS: • bilgi güvenliği gereksinimleri [gizlilik, bütünlük ve kullanılabilirlik, (CIA)] • sayısı kritik varlıklar - sayısı süreçler ve hizmetler	(in CIA şartları) • Çok az hassas veya gizli bilgi, düşük kullanılabilirlik gereksinimleri • Çok az sayıda kritik varlık • Az sayıda arayüz ve az sayıda iş biriminin dahil olduğu tek bir temel iş süreci	• Daha yüksek kullanılabilirlik gereksinimleri veya bazı hassas/gizli bilgiler • Bazı kritik varlıklar • Az sayıda arayüz ve az sayıda iş biriminin dahil olduğu 2-3 basit iş süreci	• Yüksek miktarda hassas veya gizli bilgi (örneğin sağlık, kişisel olarak tanımlanabilir bilgiler, sigorta, bankacılık) veya yüksek kullanılabilirlik gereksinimleri • Birçok kritik varlık • Çok sayıda arayüz ve iş biriminin dahil olduğu 2'den fazla karmaşık süreç
b) BGYS kapsamında gerçekleştirilen iş tür(ler)i	-Düzenleyici gereklilikler olmadan düşük riskli iş	- Yüksek mevzuat gereklilikleri	- (Sadece) sınırlı düzenleyici gereklilikleri olan yüksek riskli işler
c) BGYS'nin daha önce gösterilmiş performansı	• Yakın zamanda sertifikalandırıldı	• Son gözetim denetimi	• Sertifika yok ve yakın

	Sertifikalı değil ancak belgelendirilmiş iç denetimler, yönetim incelemeleri ve etkili sürekli iyileştirme sistemi dahil olmak üzere çeşitli denetim ve iyileştirme döngüleri boyunca ISMS tam olarak uygulanmıştır	Sertifikalı değil ancak kısmen uygulanmış BGYS: Bazı yönetim sistemi araçları mevcuttur ve uygulanmaktadır; bazı sürekli iyileştirme süreçleri mevcuttur ancak kısmen belgelendirilmiştir	zamanda denetim yok BGYS yenidir ve tam olarak kurulmamıştır (örn. yönetim sistemine özgü kontrol mekanizmalarının eksikliği, olgunlaşmamış sürekli iyileştirme süreçler, ad hoc süreç yürütme)
--	---	---	--

d)	Uygulamada kullanılan teknolojinin kapsamı ve çeşitliliği BGYS'nin çeşitli bileşenlerinin (örneğin, farklı BT platformlarının sayısı, ayrılmış ağların sayısı)	- Düşük çeşitliliğe sahip son derece standartlaştırılmış ortam (az sayıda BT platformu, sunucu, işletim sistemi, veritabanı, ağ vb.)	- Standartlaştırılmış ancak çeşitlilik gösteren BT platformları, sunucular, işletim sistemleri, veritabanları, ağlar	- BT'nin yüksek çeşitliliği veya karmaşıklığı (örneğin, birçok farklı ağ segmenti, sunucu veya veritabanı türü, kilit uygulama sayısı)
e)	dış kaynak kullanımı ve üçüncü taraf BGYS kapsamında kullanılan düzenlemeler	- Dış kaynak kullanımı yok ve tedarikçilere bağımlılık az veya - İyi tanımlanmış, yönetilen ve izlenen dış kaynak kullanımı düzenlemeleri - Dış kaynak sağlayıcının sertifikalı ISMS - İlgili bağımsız güvence raporları mevcuttur	- Kısmen yönetilen çeşitli dış kaynak kullanımı düzenlemeleri	- Önemli iş faaliyetleri üzerinde büyük etkisi olan dış kaynak kullanımı veya tedarikçilere yüksek bağımlılık veya - Dış kaynak kullanımının miktarı veya kapsamının bilinmemesi veya - Çeşitli yönetilmeyen dış kaynak kullanımı düzenlemeleri
f)	bilgi sistemi geliştirme kapsamı	- Kurum içi sistem geliştirme yok - Standartlaştırılmış yazılım platformlarının kullanımı	- Karmaşık yapılandırma/parametrelere ile standartlaştırılmış yazılım platformlarının kullanımı (Yüksek oranda) özelleştirilmiş yazılım - Bazı geliştirme faaliyetleri (kurum içi veya dış kaynaklı)	- Önemli iş amaçları için devam eden birkaç proje ile kapsamlı dahili yazılım geliştirme faaliyetleri
g)	tesis sayısı ve felaket kurtarma (DR) tesislerinin sayısı	- Düşük kullanılabilirlik gereksinimleri ve DR sitesi olmaması veya tek olması	- Orta veya yüksek kullanılabilirlik gereksinimleri ve DR sitesi yok veya bir tane	- Yüksek kullanılabilirlik gereksinimleri, örneğin 7/24 hizmetler - Birkaç DR sitesi - Çeşitli veri merkezleri
h)	kontrollerin sayısı ve karmaşıklığı	- Bazı ortak kontrol alanlarının dahil edilmediği normalden daha az sayıda kontrol - örneğin sistem geliştirme kontrollerinin veya fiziksel kontrollerin olmaması	- Tipik kontrol sayısı ve karmaşıklığı	- Normalden daha fazla sayıda detaylı ve karmaşık kontroller, örneğin ağ protokolleri veya kriptografi ile ilgili birçok kontrol
i)	gözetim veya yeniden belgelendirme denetimi için: miktar ve ISO/IEC 17021- uyarınca BGYS ile ilgili değişiklik	- Son yeniden belgelendirme denetiminden bu yana değişiklik yok	- BGYS'nin kapsamı veya SoA'sında küçük değişiklikler, örneğin bazı politikalar, belgeler - Küçük değişiklikler	BGYS'nin kapsamı veya SoA'sında büyük değişiklikler, örneğin yeni süreçler, yeni iş birimleri, alanlar, risk değerlendirme yönetimi

kapsamı 1:2015, 8.5.3	yukarıdaki faktörler	metodolojisi, politikalar, dokümantasyon, risk tedavisi • Yukarıdaki faktörlerde önemli değişiklikler
--------------------------	----------------------	---

Tablo 3. İş ve Organizasyonla İlgili Faktörler

Kategori	Sınıf
İş türü/türleri ve yasal gereklilikler	1. Kuruluş kritik olmayan iş sektörlerinde ve düzenlemeye tabi olmayan sektörlerde çalışmaktadır 2. Kuruluşun kritik iş sektörlerinde müşterileri vardır ^a 3. Kuruluş kritik iş sektörlerinde çalışmaktadır ^a
Süreç ve görevler	1. Standart görevlerle standart süreçler; az sayıda ürün veya hizmet 2. Çok sayıda ürün veya hizmet içeren, standart ancak tekrar etmeyen süreçler 3. Karmaşık süreçler, yüksek sayıda ürün ve hizmet, belgelendirme kapsamına dahil edilen çok sayıda iş birimi (BGYS oldukça karmaşık süreçleri veya nispeten yüksek sayıda veya benzersiz faaliyetleri kapsar)
Yönetim sisteminin kurulum düzeyi	1. BGYS'nin halihazırda iyi kurulmuş olması ve/veya diğer yönetim sistemlerinin yürürlükte olması 2. Diğer yönetim sistemlerinin bazı unsurları uygulanmakta, bazıları ise uygulanmamaktadır 3. Uygulanan başka bir yönetim sistemi yok. BGYS yeni ve kurulmamış

^a Kritik iş sektörleri, sağlık, güvenlik, ekonomi, itibar ve hükümetin işleyiş kabiliyeti açısından risk oluşturan kritik kamu hizmetlerini edileyebilen ve ülkeler üzerinde önemli olumsuz etkileri olabilen sektörlerdir.

Tablo 4. BT Çevresi ile İlgili Faktörler

Kategori	Sınıf
BT altyapı karmaşıklığı	1. Az sayıda veya yüksek oranda standartlaştırılmış BT platformları, sunucular, işletim sistemleri, veritabanları, ağlar vb. 2. Çeşitli farklı BT platformları, sunucular, işletim sistemleri, veritabanları, ağlar 3. Birçok farklı BT platformu, sunucu, işletim sistemi, veritabanı, ağ
Bulut hizmetleri de dahil olmak üzere dış kaynak kullanımı ve tedarikçilere bağımlılık	1. Dış kaynak kullanımına veya tedarikçilere bağımlılığın az olması veya hiç olmaması 2. Bazı önemli iş faaliyetleriyle ilgili olarak dış kaynak kullanımı veya tedarikçilere bir miktar bağımlılık 3. Dış kaynaklara veya tedarikçilere yüksek bağımlılık, önemli işler üzerinde büyük etki FAALİYETLER
Bilgi sistemi geliştirme	1. Kurum içi sistem/uygulama geliştirme yok veya çok sınırlı 2. Bazı önemli iş amaçları için kurum içi veya dış kaynaklı sistem/uygulama geliştirme 3. Önemli iş amaçları için kapsamlı kurum içi veya dış kaynaklı sistem/uygulama geliştirme

Müşteriye başvuru aşamasında verilecek ve Tablo 2 deki sınıflandırmayı içerecek başvuru formundan (FR SB 01 EK 3 BGYS BAŞVURU EK FORMU) edinilen bilgiler ile Tablo 2 de madde başlarındaki puanlar toplanıp 2 ye bölümü sonucu her bir bölümün puanı çıkartılır.

Hesaplama sonucu elde edilen rakamın puan değeri aşağıda belirtilmiştir:

Hesaplanan değer: 0 -1,50 ise Puan değeri: 1

Hesaplanan değer: 1,51 - 2,50 ise Puan değeri: 2

Hesaplanan değer: 2,51 - 3,50 ise Puan değeri: 3 olarak kabul edilir.

Tablo 3 ve Tablo 4 deki ilgili bölümün puanlarının toplamı Tablo 5 e göre değerlendirilir. Buna göre Tablo 3 den gelen puanların toplamının İş karmaşıklığı matrisindeki uygun hücre ile Tablo 4 den gelen puanların toplamının BT Karmaşıklığı matrisindeki uygun hücreyle kesiştiği alan Maksimum Azaltım ve Artırım sınırlamasını belirlemektedir.

Tablo 5. Tetkik Süresinde Etki Faktörlerinin değerlendirilmesi

		BT Karmaşıklığı		
		Düşük (3-4 arası)	Orta (5-6 arası)	Yüksek (7-9 arası)
İş Karmaşıklığı	Yüksek (7-9 arası)	+%5 ile +%20	+%10 ile +%50	+%20 ile +%100
	Orta (5-6 arası)	-%5 ile -%15	-%10 ile %0	+%10 ile +%50
	Düşük (3-4 arası)	-%15 ile -%30	-%5 ile -%15	+%5 ile +%20

Yukarıdaki yöntem ile yapılan hesaplama göre belirlenen maksimum azaltım ve artırım sınırlaması dikkate alınarak aşağıdaki kriterlere göre belirlenen artırım ve azaltım kriterleri uygulanacaktır.

BGYS için SZUTEST nin uygulayacağı ve kayıt altına alınacak(FR SB 02 Ek-1 VE FR.SB.02) süre azaltımı nedenleri ve oranları şunlardır:

- Risksiz/düşük riskli ürün ve üretimler(%10)
- Az sayıda genel prosesin bulunması(10%)
- Yönetim sisteminin olgunlaşmış olması (10%)

- Tabi olunan mevzuat ve standard çeşitliliğin azlığı (10%)
- Çok az gizli veya hassas bilgi varlığı(10%)
- BGYS'nin farklı bileşenlerinin uygulanmasında kullanılan teknolojinin basitliği (farklı bilgi teknolojileri platform sayısı, ayırt edilmiş ağ sayısı vb)(10%)
- Firmanın kontrolü altında aynı işi yapan personel sayısının fazla olması(10%)
- Ek.A'da hariç tutulan maddeleri varlığı (5%)
- Kuruluşun sistemi hakkında ön bilgi bulunması(örneğin SZUTEST tarafından farklı bir standart için belgelendirilmiş olması durumu)(10%)
- Tüm vardiyalardaki faaliyetlerin benzerliği (10%)

BGYS için SZUTEST nin uygulayacağı ve kayıt altına alınacak(FR SB 02 Ek-1 VE FR.SB.02) süre artırım gereksinimleri ve oranları şunlardır:

- Yüksek karmaşıklıkta ürün ve üretimler(10%)
- Çok sayıda proses ve çok sayıda ürün veya hizmet (10%)
- Tercüman/açıklayıcının gerekliliği (5%)
- Çok sayıda çeşitli uzmanlıklara sahip çalışanlar(5%)
- Tabi olunan mevzuat ve standard çeşitliliğin çokluğu (gıda, ilaç/tıbbi ürünler, havacılık/uzay, nükleer güç) (10%)
- Birçok alternatif afet kurtarma merkezi ve/veya veri merkezi/kesintisiz erişim gereksinimi yüksekliği(5%)
- Kritik varlık düzeyinin fazlalığı/Yüksek miktarda hassas ve gizli bilgi(10%)
- BGYS'nin farklı bileşenlerinin uygulanmasında kullanılan teknolojinin çeşitliliği (farklı bilgi teknolojileri platform sayısı, ayırt edilmiş ağ sayısı vb)(10%)
- Dış kaynak kullanımı ve BGYS kapsamında kullanılan üçüncü taraflara dair düzenlemelerin fazlalığı.(Tedarikçi kullanmının fazlalığı) (%5)
- Bilgi sistemi geliştirmelerinin fazlalığı;(Yazılım Geliştirme Faaliyetlerinin Yoğunluğu ve çeşitliliği)(5%)
- Lojistiğin zorluğu (birden fazla yer/bina) (5%)
- Kalıcı sahaları/alanları belgelendirmeye tabi olan faaliyetleri tasdik etmek için geçici saha ziyareti gerektiren faaliyetler(%5)

Bilgi güvenliği yönetim sistemi kapsamında çalışan sayısı üzerinden tetkik süresi hesaplanır. Etkin bir tetkik için yukarıdaki faktörler dikkate alınmalı daha az/fazla tetkik zamanı gerektiren faaliyetler için ayarlamalar yapılmalıdır.

Tetkik zamanını azaltan ve artıran faktörlerin bir arada bulunması halinde tetkik zamanını belirlemek için mahsuplaşma yapılabilir.

Tetkik zamanında ayarlama yapılan her durum için tetkik zamanında yapılan değişikliği açıklayan etkin kanıt ve belgeler tutulacaktır.(FR SB 02 Ek-1 ve FR.SB.02)

Yukarıdaki yöntemle göre başvuruların gözden geçirilmesi ve hesaplamalar FR SB 02 Ek 1 BGYS BAŞVURU GÖZDEN GEÇİRME FORMU kullanılarak yapılacaktır. Bu form yukarıda anlatılan metodun formülize edilmiş halini içermektedir.

8.5.8 Çok Şubeli Kuruluşların Belgelendirilmesinde Tetkik Sürelerini Belirlenmesi

KYS, MMYS, ÇYS, EYS ve ISG Belgelendirme Tetkiki için seçilecek örnek büyüklüğü, $y = vx$, tekrar değerlendirme tetkiki için $y = 0.8vx$ ve periyodik tetkikler de $y = 0.6vx$ formülleri sonucu çıkan sayı tamamlanarak hesaplanır.

Burada y:örnekleme büyüklüğü, x:şube sayısıdır. İlave olarak merkez ofis her tetkikte denetlenmelidir. Denetlenecek firma sayısının en az % 25'i rasgele seçilir. Geri kalanı ise olabildiğince farklı bölgelerden seçilmelidir.

Şubelerin seçimi sırasında iç tetkik sonuçları, önceki belgelendirme tetkiki sonuçlar, şikayetler, düzeltici ve önleyici faaliyetler, çalışma prosedürlerindeki çeşitlilik, önceki tetkikten sonraki değişiklikler, coğrafi dağılım göz önünde bulundurulmalıdır.

Şube seçimi tetkik başlangıcında yapılmak zorunda değildir, merkez ofis tetkikinden sonra yapılabilir.

Aşağıdaki özel durumlarda örnekleme büyüklüğü arttırılabilir.

- Tesislerin büyüklüğü ve çalışan sayısı,
- Faaliyet ve kalite yönetim sisteminin karmaşıklığı,
- Uygulamalardaki çeşitlilik,
- Faaliyetlerdeki çeşitlilik,
- Şikayet, düzeltici ve önleyici faaliyet kayıtları,
- İç tetkik sonuçları,
- Herhangi uluslararası farklılık,

Çok şubeli kuruluşları ilgilendirmeyen konular merkez ofiste denetlenebilir, bu durumda şubelerdeki tetkik süresinde azaltma yapılabilir ancak toplam tetkik süresi organizasyonun şubesi olmaması durumunda belirlenecek tetkik gün sayısından daha az olamaz.

Merkez ofis tetkik gün sayısında azaltma yapılmasına izin verilmez.

Not:Her bir saha için (Merkez ofis dahil) tetkik süresi en son güncel olan ilgili MD dokümanına göre çalışan sayısı baz alınır ayrı ayrı hesaplanır.

GGYS belgelendirme tetkikleri için çoklu şube örnekleme sadece yirmiden fazla şubesi olan ve madde 8.5.4'te belirtilen Kategori Kodları Tablosundaki A, B, E, F ve G kategori grupları için geçerlidir.

Belgelendirme tetkiki için örnekleme yirmiden fazla şube için 5 şubeye 1 şube denk gelecek şekilde yapılır. Aşağıda belirtilen tabloda örnekleme kullanıldığında şube sayıları örnekleri verilmektedir;

	Toplam şube sayısı								
	X, 1 ile 20 arası	21	22	23	24	25	26	27	28
20 üzeri şubeler	0	1	2	3	4	5	6	7	8
Tetkik edilecek ek şube sayısı	0	1	1	1	1	1	2	2	2
Tetkik edilecek şube sayısı	x	21	21	21	21	21	22	22	22

BGYS için Çoklu şube / Yerleşke Kuruluşların belgelendirmesinde tetkik süresinin belirlenmesi:

BGYS için Müşteri kuruluşun, aşağıda a) ila c) arasında olan kriterleri karşılayan çok sayıda yerleşkesi olduğu durumda, çoklu yerleşkenin belgelendirme tetkiki yerine örneklemeyle dayalı bir yaklaşım kullanılır.

- a) Tüm yerleşkelerin, merkezi olarak yönetildiği, tetkik edildiği ve merkezi olarak yönetimin gözden geçirmesine tabi olan aynı BGYS altında işletildiği,
b) Tüm yerleşkelerin, müşteri kuruluşun BGYS iç tetkik programına dâhil edildiği,
c) Tüm yerleşkelerin, müşteri kuruluşun BGYS'yi yönetimin gözden geçirmesi programına dâhil edildiği.

Bilgi Güvenliği Risk düzeyine bakılmaksızın Tetkiki için seçilecek örnek büyüklüğü, $y=Vx$, tekrar değerlendirme tetkiki için $y=0.8Vx$ ve periyodik tetkikler de $y=0.6Vx$ formülleri sonucu çıkan sayı (tam çıkmadığında bir üst rakama tamamlanarak) hesaplanır. tespit edilir. Burada y:örnekleme büyüklüğü, x:şube sayısıdır. İlave olarak merkez ofis her tetkikte denetlenmelidir.

Denetlenecek firma sayısının en az % 25'i rasgele seçilir. Geri kalanı ise olabildiğince farklı bölgelerden seçilmelidir.. Örneğin; yerleşke sayısı 52 ise karekökü 8; 2 si rasgele, geri kalan 6 yerleşke ise yukarıda belirtilen etkenler ışığında seçilerek, merkez ile birlikte denetlenir.

Müşteri kuruluşun BGYS'si kapsamı dâhilinde tüm yerleşkeler arasından aşağıdaki etkenleri dikkate alınarak ve rastgelelik (en az % 25'inin örnek rastgele seçilmiş olma durumu) unsurunu da yansıtacak şekilde temsil edici sayıda yerleşke örneklenir:

- 1) Merkez ofis ve yerleşkelerin iç tetkik sonuçları,
- 2) Yönetimin gözden geçirmesinin sonuçları,
- 3) Yerleşkelerin büyüklüklerindeki farklılıklar,
- 4) Yerleşkelerin iş amaçlarındaki farklılıklar,
- 5) BGYS'nin karmaşıklığı,
- 6) Farklı yerleşkelerdeki bilgi sistemlerinin karmaşıklığı,
- 7) Çalışma şekillerindeki farklılıklar,
- 8) Yürütülen faaliyetlerdeki farklılıklar,
- 9) Kritik bilgi sistemleri veya hassas bilgi işleyen bilgi sistemleri ile potansiyel etkileşim,
- 10) Değişen her türlü yasal şartlar

Çok şubeli kuruluşları ilgilendirmeyen konular merkez ofiste denetlenebilir, bu durumda şubelerdeki tetkik süresinde azaltma yapılabilir ancak toplam tetkik süresi organizasyonun şubesi olmaması durumunda belirlenecek tetkik gün sayısından daha az olamaz.

BGYS uygulayan Kuruluşun merkez ofisiyle hiyerarşik düzene (Ulusal ofisler, bölgesel ofisleri, şube) sahip ise, yukarıdaki örnekleme modeli tüm düzeyleri için uygulanır.

8.6 Entegre Yönetim Sistemi Belgelendirmesinde Süre Belirleme

İki veya daha fazla yönetim sistemi standardını kapsayan (GGYS hariç) entegre tetkik süresini belirlemek için aşağıdaki yöntem uygulanır:

1. her yönetim sistemi standardı için ayrı olarak gerekli süre hesaplanır (uygun akreditasyon rehberi ve/veya kuralı tarafından sağlanan ilgili faktörler uygulanarak)
2. her bir bireysel kısmın toplanması ile başlangıç noktası olan T hesaplanır ($T=A+B+C$)
3. uygun olduğunda, entegre tetkiklerin gerektirdiği süre azaltımı (aşağıdaki tablo) veya artırımına yönelik faktörler hesaba katılarak başlangıç noktası belirlenir. Bu faktörler şunlar veya daha fazlası olabilir:

- Çoklu disipline sahip tetkikçilerin mevcut olması
- Kuruluşun entegre edilen yönetim sistemi boyutu
- Birden fazla yönetim sistemi standardı ile ilgili soruları cevaplayan kuruluş personelinin yeterliliği
- Tetkik planının tetkikçi zamanının etkin kullanımını hesaba katması
- Bireysel yönetim sistemi tetkikine kıyasla entegre tetkiklerin karmaşıklığı

d. Sistem entegrasyonunun beyan edilen seviyesine dayalı belirlenen ve daha sonra geçersiz olduğu tespit edilen tetkik süresinin tekrar ayarlanacağı teklif aşamasında müşteriye bildirilir

Entegre Yönetim Sistemleri ile ilgili diğer şartlar ise şunlardır:

- e. Azaltıcı tüm faktörler dikkate alındığında bile başlangıç noktasındaki toplam tetkik süresinin %20'sinden fazla azaltma yapılamaz.
- f. Başlangıç noktası ve azaltma gerekçesi teklif aşamasında dokümanite edilir.
- g. Aynı zamanda yürütülmesine rağmen entegre olmayan yönetim sistemlerinin kombine tetkikleri zaman azaltımına konu olamaz.

Süre Azaltımı İçin Uygulanacak Yöntem:

Entegrasyon Seviyesi %	100	5	5	10	15	20
80	80	5	5	10	15	15
60	60	0	5	10	10	10
40	40	0	5	5	5	5
20	20	0	0	0	0	0
		0	20	40	60	80
		Entegre denetim için yeterlilik %				

Bu şekil entegre tetkik süresinin azaltılmasını (%) göstermektedir ve ilişki şu şekildedir:

h. Dikey eksen, kuruluşların yönetim sistemlerinin entegrasyon seviyesidir (aşağıya bakınız) (denetlenen firmanın çok yönlü soruları cevaplama kabiliyetini göz önüne almayı içerecek şekilde)

i. Yatay eksen, bireysel olarak her tetkikçinin birden fazla yönetim sistemi için vasıflı olma derecesidir ve aşağıdaki formüle göre hesaplanır:

$$100 \left(\frac{(X1-1) + (X2-1) + (X3-1) + (X0-1)}{4} \right)$$

Z(Y-1)

Bu formülde:

X1,2,3'n: n tetkikçisinin entegre tetkik kapsamı ile ilgili vasıflı olduğu standart sayısıdır

Y: entegre tetkikin kapsadığı yönetim sistem standardı sayısıdır

Z: tetkikçi sayısıdır.

Örnek:

Bir entegre tetkik ekibi 3 farklı yönetim sistemi standardını kapsayan 3 tetkikçiden oluşmaktadır. Bir tetkikçi tüm standartlar için vasıflıdır; diğer tetkikçi iki standart için vasıflıdır ve üçüncü tetkikçi ise sadece bir standart için vasıflıdır.

Yatay eksen için kullanılacak yüzde şu şekilde hesaplanır:

$$\frac{100 ((3-1) + (2-1) + (1-1))}{3(3-1)} = 50 \%$$

Entegrasyon seviyesi:

Bir entegre yönetim sistemi bir kuruluşun performansını çok yönlü yönetmek için tek bir yönetim sistemi kullanıldığı zaman sonuçlanır. Şu şekilde nitelendirilebilir:

1. Tüm iş stratejisi ve planını dikkate alan Yönetim Gözden Geçirmeler.
2. İç tetkikler için entegre yaklaşım.
3. Politika ve hedefler için entegre yaklaşım.
4. Sistemlerin prosesleri için entegre yaklaşım.
5. İyi seviyede bir gelişim için uygun olacak şekilde kurulmuş, iş talimatlarını içeren entegre dokümantasyon.
6. İşleyiş geliştirecek entegre bir yaklaşım (düzeltici ve önleyici faaliyetler, ölçümler ve sürekli iyileştirme)
7. İş tamamıyla kapsayan risk yönetim yaklaşımının iyi kullanılmasıyla planlama için entegre bir yaklaşım
8. Birleştirilmiş yönetim desteği ve sorumluluklar.

ISO 13485 ve ISO 9001 belgelendirme kapsamlarının aynı olması veya ISO 9001 belgelendirme kapsamının, ISO 13485 kapsamından daha dar olması durumunda ve tetkikin aynı anda gerçekleştirilecek şekilde planlanması durumunda tetkik süresi ISO 13485 için belirlenen süre olarak kabul edilir ve ISO 9001 standardına göre de raporlama ve belgelendirme yapılır. ISO 13485 kapsamında bulunan ürünün ve ISO 9001 kapsamında bulunmaması durumunda o ürünün üretim teknolojisine firma süreçleri içerisinde nasıl tanımlandığı bilgisine bakılarak entegrasyon hesabı gerekliliğine karar verilir.

8.7 Fiyatlandırma Kuralları

SZUTEST fiyat politikasını web sitesinde yayınlamış ve bütün müşterileri için ulaşılabilir durumdadır. Fiyatlandırma aşağıda belirtildiği gibi tanımlanmıştır

Eğer kuruluşun birden fazla şubesi varsa, her şubenin tetkiki ayrı olarak gerçekleştirilecek fakat başvuru ücreti sadece merkez için alınacaktır.

Başvuru ücreti; sözleşmenin imzalanması ile birlikte kuruluş tarafından SZUTEST e verilen doküman ve başvuru dokümanlarının incelenmesi ve tetkik öncesi yapılan hazırlıklar için belirlenen ücrettir.

Ücretlendirme		Yönetim Sistemleri (ISO 50001 ve 270001) Hariç Tüm Standart	ISO 50001 ve 27001 Belgelendirme	Helal Belgelendirme
Başvuru Ücreti	YURT İÇİ	75 Eur	150 Eur	75 Eur
	YURT DIŞI	150 Eur	300 Eur	250 Eur
Yıllık Belge Kullanım Ücreti	YURT İÇİ	300 Eur	300 Eur	250 Eur
	YURT DIŞI	300 Eur	300 Eur	250 Eur
Tetkik\Gün Ücreti	YURT İÇİ	300 Eur	300 Eur *	250 Eur*
	YURT DIŞI	300 Eur	600 Eur*	400 Eur*
Notlar: * Sembolü barındıran ücret tarifi, belirtilen ücretin 1 tetkik gün için geçerli olduğunu ifade etmektedir.				
Sistem Belgelendirme Departmanı tarafından gerçekleştirilen hizmetlerin bedelleri (EU), (TL) veya (USD) olarak hesaplanır.				
Yeniden belgelendirme ücreti, ara tetkik ücretleri ile benzer şekilde hesaplanır.				
Kapsam genişletme ve takip tetkikleri için sadece tetkik ücreti alınır.				
Verilmiş olan bir hizmetin, SZUTEST ten kaynaklanan bir hatadan dolayı tekrarlanması kararı verildiğinde: SZUTEST tekrarlayacağı hizmet için ek bir ücret talep etmez.				
Fiyat teklifleri belgenin geçerli olacağı için üç yıl verilir. Ek belge ve/veya belgede değişiklik ücreti 50 EUR + KDV dir.				
NOT: Revizyon geçişlerinin Gözetim periyodunda gerçekleşmesi durumunda gözetim tetkik süresine 0.5 t/g eklenir. İlgili fark gözetim ücretine yansıtılır.				
NOT: Helal Belgelendirme tetkiklerinde, tetkik/gün hesaplanırken; İslami Konular Uzmanı tetkike kaç tetkik/gün katılacaksa, fiyatlandırmaya İslami Konular uzmanının tetkik/gün bedeli yansıtılır. Fakat tetkik/gün süresine etki etmez.				

Kalite Yönetim Sistemleri (ISO 9001) Tanık Denetimler için Kritik Kodlar

EK-A

Teknik grup	IAF kodu	IAF ID 1'e göre ekonomik sektörün/faaliyetin tanımı	Kritik kod(lar)
Gıda	1	Tarım, ormancılık ve balıkçılık	3
	3	Gıda ürünleri, içecekler ve tütün	
	30	Oteller ve restoranlar	
Mekanik	17	Temel metaller ve işlenmiş metal ürünleri	22 veya 20
	18	Makine ve teçhizat	
	19	Elektrikli ve optik teçhizat	
	20	Gemi inşası	
	22	Diğer ulaşım araçları	
Kağıt	7*	Kağıt hamuru, kağıt ve kağıt ürünleri* (NACE 17.2 'Kağıt ürünleri' ile sınırlı)	9
	8	Yayıncılık şirketleri	
	9	Matbaacılık(basımevleri) şirketleri	
Mineraller	2	Madencilik ve taşocakçı işletmesi	2 veya 15
	15	Metal olmayan madeni ürünler	
	16	Beton, çimento, kireç, alçı, sıva vb.	
İnşaat	28	İnşaat	28
	34	Mühendislik hizmetleri	
Mal/Eşya üretimi	4	Tekstil ve tekstil ürünleri	5 veya 14
	5	Deri ve deri ürünleri	
	6	Ağaç ve ağaç ürünleri	
	14	Kauçuk ve plastik ürünler	
	23	Sınıflandırılmamış diğer ürünlerin üretimi	
Kimyasallar	7*	Kağıt hamuru, kağıt ve kağıt ürünleri (NACE 17.1 'Kağıt hamuru ve kağıt imalatı' ile sınırlı)	12
	10	Kok ve rafine petrol ürünleri üretimi	
	12	Kimyasallar, kimyasal ürünler ve lifli ürünler	
Temin	25	Elektrik temini	26
	26	Gaz temini	
	27	Su temini	
Ulaştırma & Atık yönetimi	24	Geri kazanım, geri dönüşüm	24
	31	Ulaştırma, depolama ve iletişim	
	39	Diğer sosyal hizmetler	
Hizmetler	29	Toptan ve perakende ticaret; Motorlu araçlar, motosiklet, kişisel eşyalar ve ev eşyalarının tamiri	37 veya 33
	32	Finansal aracılık; Arsa ve emlakçılık; kiralama	
	33	Bilgi teknolojisi	
	35	Diğer hizmetler	
	37	Öğretim	
	38	Kamu yönetimi	
Nükleer	11	Nükleer yakıt	11
Farmasötik	13	İlaç	13
Hava/Uzay	21	Uzay ve havacılık	21
Sağlık	38	Sağlık ve sosyal işler	38

Çevre Yönetim Sistemleri (ISO 14001) Tanık Denetimler İçin Kritik Kodlar

EK-B

Teknik grup	IAF kodu	IAF ID1'e göre ekonomik sektörün/faaliyetin tarifi	Kritik kod(lar)
Tarım, Ormancılık ve Balıkçılık	1	Tarım, ormancılık ve balıkçılık	1
Gıda	3	Gıda ürünleri, içecekler ve tütün	3
	30	Oteller ve restoranlar	
Mekanik	17*	Temel metaller ve işlenmiş metal ürünleri ("İşlenmiş metal ürünleri" ile sınırlı)	20 veya 21
	18	Makine ve teçhizat	
	19	Elektrikli ve optik teçhizat	
	20	Gemi inşası	
	21	Uzay ve havacılık	
	22	Diğer ulaşım araçları	
<u>Kağıt</u>	7**	<u>Kağıt</u> hamuru, kağıt ve kağıt ürünleri	9
	8	Yayıncılık şirketleri	
	9	Matbaacılık(basımevleri) şirketleri	
İnşaat	28	İnşaat	28
	34	Mühendislik hizmetleri	
Mal/Eşya üretimi	4	Tekstil ve tekstil ürünleri	4 ve 5
	5	Deri ve deri ürünleri	
	6	Ağaç ve ağaç ürünleri	
	23	Sınıflandırılmamış diğer ürünlerin üretimi	
Kimyasallar	7**	<u>Kağıt</u> hamuru, kağıt ve kağıt ürünleri	7 (NACE 17.1 ile sınırlı) ve 10 ve 12 ve 13
	10	Kok ve rafine petrol ürünleri üretimi	
	12	Kimyasallar, kimyasal ürünler ve lifli ürünler	
	13	İlaç	
	14	Kauçuk ve plastik ürünler	
	15	Metal olmayan madeni ürünler	
	16	Beton, çimento, kireç, alçı, sıva vb.	
	17*	Temel metaller ve işlenmiş metal ürünleri ("Temel metal ürünleri" ile sınırlı)	
Madencilik ve taşocağı işletmesi	2	Madencilik ve taşocağı işletmesi	2
Temin	25	Elektrik temini	25 veya 26
	26	Gaz temini	
	27	Su temini	
Ulaştırma & Atık yönetimi	24	Geri kazanım, geri dönüşüm	24 ve 39 (NACE 37, 38.1, 38.2, 39 ile sınırlı)
	31	Ulaşım, depolama ve iletişim	
	39	Diğer sosyal hizmetler	
Hizmetler	29	Toptan ve perakende ticaret; Motorlu araçlar, motosiklet, kişisel eşyalar ve ev eşyalarının tamiri	29 veya 35 veya 36
	32	Finansal aracılık; Arsa ve <u>emlakçılık</u> ; kiralama	
	33	Bilgi teknolojisi	
	35	Diğer hizmetler	
	36	Kamu yönetimi	
	37	Öğretim	
Nükleer	11	Nükleer yakıt	11
Sağlık	38	Sağlık ve sosyal işler	38

Enerji Yönetim Sistemleri (ISO 50001) Belgelendirmeleri ve Akreditasyonu için Teknik Alanlar

EK-C

Teknik Alanlar	Açıklama	Örnekler	TES*	Tipik Enerji Kullanımı
Hafif ve orta sanayi	Tüketici ara ürünlerini veya son kullanıcıya dönük mamulleri üreten imalat tesisleri	• Giyim	N	Tipik enerji kullanımları: - Proses ısısı (elektrik, doğal gaz, kömür veya diğer kaynaklar) - Makinelerin çalıştırılması (pompalar, fanlar, sıkıştırılmış hava, malzemelerin işlenmesi) - Buhar sistemleri - Küçük soğutma kuleleri - Diğer proses kullanımları - Bina enerji kullanımları (aydınlatma, HVAC, sıcak su, taşınabilir cihazlar)
		• Tüketici elektroniği	N	
		• Elektrikli ev aletleri, mobilya	N	
		• Plastik ürünler	N	
		• İmalat	Y	
		• Özel kimyasallar	K	
		• Gıda işleme	Y	
		• Su ve atık su işleme	N	
Ağır sanayi	Yüksek sermaye gerektiren ve yüksek miktarlarda hammadde ve enerji tüketen imalat tesisleri	• Kimyasallar	K	Tipik enerji kullanımları: - Proses ısısı (elektrik, doğal gaz, kömür veya diğer kaynaklar, hammadde, ara maddeler) - Proses soğutma ve dondurma - Makinelerin çalıştırılması (pompalar, fanlar, sıkıştırılmış hava, malzemelerin işlenmesi) - Türbinler, yoğunlaştırıcılar - Buhar sistemleri - Büyük soğutma kuleleri - Taşıma
		• Çelik ve diğer metaller	Y	
		• Petrol rafine işlemi	K	
		• Gemi inşası	Y	
		• Kâğıt hamuru ve kâğıt üretim tesisleri	N	
		• Endüstriyel makineler	Y	
		• Yarı iletkenler	N	
		• Çimento ve seramik	Y	
Binalar	Standart ticari bina uygulamaları bulunan tesisler	• Ofisler, bürolar	N	Tipik enerji kullanımları: - Taşınabilir cihazlar - Su ısıtma - Aydınlatma - Isıtma ve soğutma sistemleri ve ilgili fanlar - Pompa sistemleri
		• Konaklama	N	
		• Perakende	N	
		• Ambar	N	
Bina kompleksleri	Enerji kaynaklarının ve enerji kullanımlarının karmaşıklığından dolayı özel uzmanlık gerektiren işlemlerin yapıldığı tesisler	• Sağlık hizmetleri tesisleri	Y	Tipik enerji kullanımları: - Merkezi ve bölgesel ısıtma ve soğutma sistemleri - Taşınabilir cihazlar - Su ısıtma - Aydınlatma - Yerel HVAC - Sıkıştırılmış hava, malzeme
		• Veri merkezleri	N	
		• Laboratuvarlar	N	
		• Eğitim yerleşkeleri	N	

Madencilik	Açık maden işletmeciliği, yeraltı maden işletmeciliği ve hammaddelerin akışkan özütlemesi ve ayrıştırılması	• Mineral ayrıştırma	Y	Tipik enerji kullanımları: • Özütleme (çıkarma) • Taşıma (yükleyiciler, kamyonlar ve taşıma bantları) • Makinelerin çalıştırılması (su pompalama, havalandırma, türbinler, fanlar) • Malzemelerin hazırlanması (kıma, öğütme, ayırma) • Buhar sistemleri, yoğuşturucular, soğutma kuleleri
		• Hidrometalürji	Y	
		• İzabe (ergitme) ve rafine etme	C	
		• Petrol ve gaz sondaj işletmeleri	N	
		• Gaz ve petrol boru hatları	N	
Tarım	Besi hayvancılığı, tohum veya mahsul ürünleri	• Çiftçilik	N	Tipik enerji kullanımları: • Özütleme (çıkarma) • Kaynaklar (akaryakıt, elektrik, doğal gaz, kömür vb.) • Yenilenebilir enerji kaynakları • (biyokütle, güneş, jeotermal vb.) • Taşıma • Motorlar
		• Tohum üretimi	N	
		• Malzemelerin taşınması	N	
		• Hayvan üretimi	N	• Makine çalıştırma (pompalar, fanlar, malzeme işleme ve taşıma) • Pompalar • Su işleme
Enerji tedariği	Enerji üretimi (nükleer, birleşik ısı ve güç (CHP), elektrik, yenilenebilir vb.) ve enerjinin taşınması (iletim ve dağıtım)	Güç üretimi (kömür, petrol, doğal gaz, yenilenebilir, birleştirilmiş ısı ve güç üretimi (CHP), IGCC vb.)	K	Tipik enerji kullanımları: • Hammaddelerin dönüşümü • İletim ve dağıtım türbinleri • Yanma • Buhar sistemleri • Yoğuşturucular ve soğutma kuleleri